

Hekk – építészeti workshop

Fotó: Turós Balázs

A MÉK elnökségének hírei

Dél-Dunántúli Építész Kamara

Hajdú-Bihar Megyei Építész Kamara | Heves Megyei Építész Kamara

---

Építészoktatás – másképp | HEKK 2016 | BME Rajzi Tanszék

SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar | Budapesti Metropolitan Egyetem

---

A bécsi Iparművészeti Egyetem a Velencei Biennálén

Pallér Építész Partnerprogram, nem csak építészeknek

Cégünk a Pallér Csarnok Kft. a csarnoképítésre specializálódott vállalatok, egyik legnevesebb képviselője Magyarországon és egyre nagyobb piaci résztvevő Németországban is.

Partnerprogramot hirdetünk!

Úgy gondoljuk, hogy a befektetőknek és a tervezőknek is előnyösebb, ha több generálkivitelező ad ajánlatot az adott csarnoképületre. A befektetők így nagyobb eséllyel kapják a számukra leginkább megfelelő épületet, ezzel együtt a megbízott építésszel is elégedettebbek lesznek.

LEGYEN ÖN IS RÉSZESE SIKEREINKNEK!

Ha tudomást szerez bármely 2.500 m² feletti, tervezett csarnoképület építéséről, valamint ezt az információt eljuttatja hozzánk és sikerül ajánlatot adnunk közvetlenül a beruházónak, akkor máris jogosult a jutalomra!

2500 m² –
5000 m²

= **127.000 Ft**

5000 m² –
10000 m²

= **254.000 Ft**

10000 m² -

= **381.000 Ft**

Az összegek bruttóban értendők! További információk és részletek:

www.pallercsarnok.hu/partnerprogram

Tartalom

04 A MÉK elnökségének hírei

- 04 A MÉK által szervezett képzések 2016. II. félévében
- 04 Az elektronikus építési napló változásai – egyszerű bejelentés
- 05 A MÉK Elnökségének határozatai

08 Területi Építész Kamarák

- 08 Dél-Dunántúli Építész Kamara
- 14 Hajdú-Bihar Megyei Építész Kamara
- 17 Heves Megyei Építész Kamara

22 Építészoktatás – másképp

- 22 Hekk – építészeti workshop
- 25 BME / Építészmérnöki Kar / Rajzi és Formaismereti Tanszék
- 28 Szent István Egyetem / Ybl Miklós Építéstudományi Kar
- 32 Budapesti Metropolitan Egyetem
- 33 Iparművészeti Egyetem, Bécs

36 Szakmai hírek, közlemények

A MÉK által szervezett képzések 2016. II. félévében

Minden, amit a legfeljebb 300 m² alapterületű lakó-épület egyszerű bejelentéséről tudni kell:

Budapest, szeptember 21., október 19.

Tantermi kötelező továbbképzés: Eger, október 5.

Tantermi kötelező továbbképzés: Budapest, október 12., november 9., december 7.

További képzések, információ és jelentkezés a MÉK képzéseire: tako.mek.hu

BESZÁMOLÓ ÉS JOGOSULTSÁGI VIZSGA 2016. II. FÉLÉVI IDŐPONTJAI

Helyszín: 1088 Budapest, Ötpacsirta u. 2., Építészek Háza

■ szeptember 13., kedd, 10 óra

Tervezői, szakértői általános és különös rész, és energetikai tanúsítói általános rész konzultáció

■ szeptember 15., csütörtök, 10 óra

Felelős műszaki vezetői és műszaki ellenőri konzultáció

■ szeptember 26., hétfő, 10 óra

Energetikai tanúsítói (különös és általános rész) vizsga

■ szeptember 27., kedd, 10 óra

Tervezői és szakértői beszámoló

■ szeptember 29., csütörtök, 10 óra

Felelős műszaki vezetői és műszaki ellenőri beszámoló

■ október 11., kedd, 10 óra

Tervezői, szakértői általános és különös rész, és energetikai tanúsítói általános rész konzultáció

■ október 13., csütörtök, 10 óra

Felelős műszaki vezetői és műszaki ellenőri konzultáció

■ október 24., hétfő, 10 óra

Energetikai tanúsítói (különös és általános rész) vizsga

■ október 25., kedd, 10 óra

Tervezői és szakértői beszámoló

■ október 27., csütörtök, 10 óra

Felelős műszaki vezetői és műszaki ellenőri beszámoló

■ november 8., kedd, 10 óra

Tervezői, szakértői általános és különös rész, és energetikai tanúsítói általános rész konzultáció

■ november 10., csütörtök, 10 óra

Felelős műszaki vezetői és műszaki ellenőri konzultáció

■ november 21., hétfő, 10 óra

Energetikai tanúsítói (különös és általános rész) vizsga

■ november 22. kedd – 10 óra

Tervezői és szakértői beszámoló

■ november 24., csütörtök – 10 óra

Felelős műszaki vezetői és műszaki ellenőri beszámoló

Jelentkezés: jva.mek.hu

Az elektronikus építési napló változásai – egyszerű bejelentés

Július 1-től jelentősen megváltozott az egyszerű bejelentés folyamata. Az új jogszabály értelmében az egyszerű bejelentést már az elektronikus építési naplón keresztül kell megtenni. A kivitelezés az elektronikus építési napló készenlétbe helyezését követő 16. napon kezdhető meg.

Az egyszerű bejelentéssel kapcsolatban több helyen módosult az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (XI. 15.) kormányrendelet. A Magyar Közlöny 84. számában, 2016. június 13-án megjelent a lakóépület építésének egyszerű bejelentéséről szóló 155/2016. (VI. 13.) számú új kormányrendelet. Ennek értelmében július 1. napjától a legfeljebb 300 m² összes hasznos alapterületű új lakó-épület egyszerű bejelentése nem az ÉTDR-be történik, azaz közvetlenül nem az építésügyi hatósághoz kell bejelenteni az ilyen irányú szándékot, hanem a megújult, erre a célra továbbfejlesztett elektronikus építési napló alkalmazáson keresztül a készenlétbe helyezéssel lehet megtenni. Ennek egyik feltétele, hogy az építész tervező feltöltse a jogszabály 1. melléklete szerinti kivitelezési dokumentációt, illetve a kivitelezési jogszabályban meghatározott egyéb dokumentumokat az elektronikus építési naplóba. Az új kormányrendelet kihirdetését követő naptól az egyszerű bejelentés mellékleteként feltöltendő dokumentumok köre tehát megváltozott, a korábbi mellékletek helyett a módosított jogszabály szerinti mellékleteket kell csatolni a bejelentéshez. A tervdokumentációk tartalmi és formai követelményeit a rendelet szerint a Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara Szabályzata határozza meg. A benyújtandó tervdokumentáció jogszabályban meghatározott tartalma immár pótolja azokat a sokak által hiányolt tervfajtákat, például alaprajzokat, metszeteket, tartó-szerkezeti terveket, továbbá költségvetési kiírást, melyek nélkülözhetetlenek egy épület szabályszerű építése során. A feltöltés kezdetben igénybe vehet egy-két óra többletmunkát, az építész tervezőnek érdemes tájékozódnia a teendőkről.

Az elektronikus építési napló alkalmazás automatikus rendszerű üzenetet küld az elektronikus építési napló készenlétbe helyezéséről az illetékes építésügyi hatóságnak. A kivitelezési tevékenység a szabályszerű bejelentés e-építési naplójának készenlétbe helyezését követően, a 16. napon kezdhető meg, ez idő alatt az építésügyi hatóság eleget tesz a tájékoztatási kötelezettségeinek, azaz tájékoztatja a telek fekvése szerinti területi szakmai kamarát, a települési önkormányzat jegyzőjét, valamint a telek tulajdonosát, amennyiben nem az építető a tulajdonosa vagy az építetőn kívül más személy is tulajdonjoggal rendelkezik. Az építetőnek a kivitelezés folyamatára kötelező lesz az építész tervezőt megbízni tervezői művezetés céljából, ennek feltételeit tervezési szerződésben rögzítik. A tervezői

művezetőnek az építési folyamatot legalább hat alkalommal kell figyelemmel kísérnie a helyszínen, és megfigyeléseiről, látogatásairól eseti bejegyzéseket kell tennie az elektronikus építési naplóban.

A kormányrendelet pontosítja a kivitelezési tevékenység változását szabályozó paramétereit is, a tervektől történő eltérést bemutató kivitelezési dokumentációt az e-építési naplóba az eltérő megvalósítás előtt 15 nappal előzetesen kell feltölteni.

Fontos változás még, hogy az épület felépítésének megtörténtéről szóló hatósági bizonyítványt nem a települési jegyző, hanem kérelemre az illetékes építésügyi hatóság állítja ki a szükséges mellékletek megléte esetén, tölti fel az elektronikus építési naplóba, majd pedig elektronikusan értesíti az építés helye szerinti települési önkormányzat jegyzőjét.

A 191/2009. (IX. 15.) Kr. alapján 2016. július 1. után – a tájékoztatás érdekében – már az egyszerű bejelentés alapján folytatott lakóépület építése esetén is – függetlenül a számított építményérték mértékétől – az építési munkaterületen a közterületről jól látható helyen projekt táblát kell kihelyezni. Azon fel kell tüntetni az építető nevét, megnevezését, az építőipari kivitelezési tevékenység tárgyát, kezdési és várható befejezési időpontját, a fővállalkozó kivitelező megnevezését és nyilvántartási számát, az építészeti-műszaki tervező nevét, névjegyzéki jelölését, valamint a tervezői művezető nevét, névjegyzéki jelölését.

Szabálytalan építkezés esetén az építésfelügyeleti hatóság építésrendészeti eljárást folytat le, melynek eredménye a szabálytalan építmény esetleges fennmaradása vagy annak bejelentés szerinti átalakítása, vagy akár bontása.

A 155/2016. (VI. 13.) kormányrendelet július 1-i hatályba lépésével a 456/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet hatályát veszíti, további információ az e-építés és a MÉK oldalán található. A változásokhoz alkalmazkodó, új elektronikus építési napló felületet a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárságának szakmai szervezete, a Lechner Tudásközpont fejleszti és működteti. Az egyszerű bejelentés változásainak gyakorlati kérdéseiben segítséget nyújt az üzemeltető helpdesk szolgálata, elérhetőség és további információ a Lechner Tudásközpont és az e-építés weboldalon található.

A MÉK Elnökségének határozatai

5/2016. (04.01.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a Mesterek Mestere díj zsűrijében 2016-ban Szalay Tihamér által képviselteti magát.

6/2016. (04.01.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy az Építők Napján átadásra kerülő miniszteri elismerő oklevélre Dr. Kuba Gellért ny. egyetemi tanárt terjeszti fel.

7/2016. (06.03.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag dönt arról, hogy Dr. Enczi János készítse elő a MÉK Kft. Alapító okiratának módosítását oly módon, hogy az a jövőben nyújtson lehetőséget évi legfeljebb 6 millió forintos tulajdonosi pótbefizetésre. Egyúttal dönt arról, hogy amennyiben a Kft. ügyvezetője a jövőben bármikor úgy érzi, hogy pénzügyi probléma merülhet fel, akkor azonnal évközi mérleget készítet, és ennek eredményéről soron kívül tájékoztatja az elnökséget.

8/2016. (06.03.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag dönt, hogy a MÉK Kft. pénzügyi helyzetének pontos megítélése érdekében 2016. április 30-i határnappal évközi mérleget kér. Ennek elkészültét követően írásban történő szavazással dönt a tulajdonosi pótbefizetés pontos összegéről, valamint a pótbefizetés visszafizetésének módjáról.

9/2016. (06.03.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag felhatalmazza a MÉK elnökét a MÉK Kft. Alapító okiratának a 7/2016. (06.03.) sz. MÉK Elnökségi határozat alapján történő módosítás és a módosításhoz kapcsolódó dokumentumok aláírására.

10/2016. (06.03.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag dönt, hogy a MÉK Kft-nek nyújtott 4 millió forintos hitel legutóbb a 4/2016. (02.05.) sz. MÉK Elnökségi határozatával módosított visszafizetési határidejét 2016. június 30-ra módosítja.

11/2016. (06.03.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag dönt, hogy a következő elnökségi ülést 2016. június 30-án csütörtökön 11 órakor tartja, és felkéri az elnököt és az alelnököket, hogy erre az időpontra készítsék elő a Kamara és a MÉK Kft. közötti Megállapodás módosítását.

12/2016. (06.03.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag dönt a munkacsoportok felállításáról és azok összetételéről az alábbiak szerint:

1. Ajánlott tervezői szerződésminta a legfeljebb 300 m² összes alapterületű új lakóépületekhez. Tagok: Dulácska Zsolt, Dr. Enczi János, Dr. Jámbor Attila, Szabadi Imre, Szalay Tihamér, Tutervai Máttyás
2. A legfeljebb 300 m² összes alapterületű új lakóépületek ajánlott tervezői díjszabása. Tagok: Dulácska Zsolt, Turi Attila és általuk felkért szakértők
3. Az építési folyamat szereplői, feladataik és az összeférhetetlenségek. Tagok: Ábrahám Ferenc, Domonkos Ádám, dr. Gáts Andrea, Hajnóczy Péter, Kurcz Judit, Szalay Tihamér,
4. Útmutató a legfeljebb 300 m² összes alapterületű új lakóépületek megvalósításának folyamatához. Tagok: Csapó Balázs, dr. Enczi János, dr. Jámbor Attila, Tutervai Máttyás, Szalay Tihamér, Pálffy Sándor
5. Kötelező tervezői felelősségbiztosítás. Tagok: dr. Gáts Andrea, Hajnóczy Péter, Szalay Tihamér
6. ÉMTSZR. Tagok: Dávid Gábor, Domonkos Ádám, Dulácska Zsolt, Mezei Gábor, Szabadi Imre, Szalay Tihamér, Tima Zoltán

7. Beruházási kódex. Tagok: Domonkos Ádám, Dulácska Zsolt, Mezei Gábor, Szalay Tihamér, Tóth Csaba

8. Közbeszerzés, közbeszerzési útmutatók készítése.

Tagok: dr. Gáts Andrea, Kalo Emese, Liskay Krisztina, Schultz Péter

9. Tervpályázatok. Tagok: Eltér István, Fátyol Tibor, Kalo Emese, Kühn Péter, Sajtos Gábor, Sándor Gergely, szükség esetén további szakértők

13/2016. (06.30.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag tudomásul veszi, hogy a MÉK Nonprofit Kft. tőkerendezése érdekében a Magyar Építész Kamara 3.654.500.- Ft pótbefizetést teljesített a 2016. június 23-27-i e-mailes szavazás szerint, és előírja, hogy a 2016. június 28-án teljesített pótbefizetés 2016. december 15-ig és 2017. december 15-ig két egyenlő részletben visszajár.

14/2016. (06.30.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége a 39/2014. (03.21.) sz. MÉK elnökségi határozatához kapcsolódóan egyhangúlag az alábbi határozatot hozza: a Beszámoló és Jogosultsági Vizsga Szakértői Testület tagjai közé kinevezi Kurcz Juditot.

15/2016. (06.30.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a szakmai gyakorlati idő az Állami Vizsgáztató Bizottság illetve a Záróvizsga Bizottság határozatának időpontjától figyelembe vehető a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet módosított 9.§ (1) bekezdése alapján.

MÉSZ Könyvtár

A könyvtár nyitva:

hétfőn és pénteken 10-12 óráig,
kedden és csütörtökön 14-16 óráig.

ÚJ KÖNYVEK

- DÉRY Attila: Hatodik könyv a régi építésze-tről. Nyílászárók
- Építőművészek Ybl és Lechner korában
- Bán Ferenc építésze
- KASZÁS Károly: Kortárs finn építészet

■ Nemzeti építészpolitika –
a Budapesti Építész Kamara ajándéka

■ FINTA József: Szabad kézzel – *Götz Eszter ajándéka*

Köszönet az ajándékozók-nak.

Szeretettel várjuk régi és új könyvtárlátogatóinkat a fenti időpontokban.

Új magazin – a tervezőket érintő minden tudnivalót egy helyen megtalál!

Építészeti trendek • Felelősség, díjszabás • Építésjogi követelmények, szabványok
Generáltervezés és szakági tervezés • Tervező és a szerzői jogok • Építésügyi reform a tervezésben
Dokumentáció • Eljárás és hatósági ellenőrzés • Innovatív • Jogeretek

TERVEZŐK Lapja

Magyar Építész Kamara
tagoknak kedvezményes!

Kéthavonta megjelenő szakmai
folyóirat épület- és szakági tervezőknek

Az első szám tartalmából:

- Az egyszerű bejelentés – ahogy Hajnóczy Péter, a MÉK elnöke látja
- A tervezői szerződésről: milyen egy jó szerződés? A laphoz a legújabb jogszabályoknak megfelelő ajándék szerződésminta is jár! (szerző: dr. Gáts Andrea)
- Miért fontos a biztosítási kultúra az építőiparban? – Interjúnkból mindent megtudhat a kötelező tervezői felelősségbiztosításról (Interjú dr. Hergert Ottóval)
- Egy környezetbarát logisztikai központ tervezésének története (szerző: dr. Stocker György és Szigyártó Gábor)
- Belvárosi irodaház hűtési rendszerének rekonstrukciója (szerző: Fischer Tamás)
- Innováció az építészetben: felmérés a levegőből UAV-kkal (szerző: Deák Márton és Kari Szabolcs)

A kedvezményes ajánlatért látogassa meg weboldalunkat:

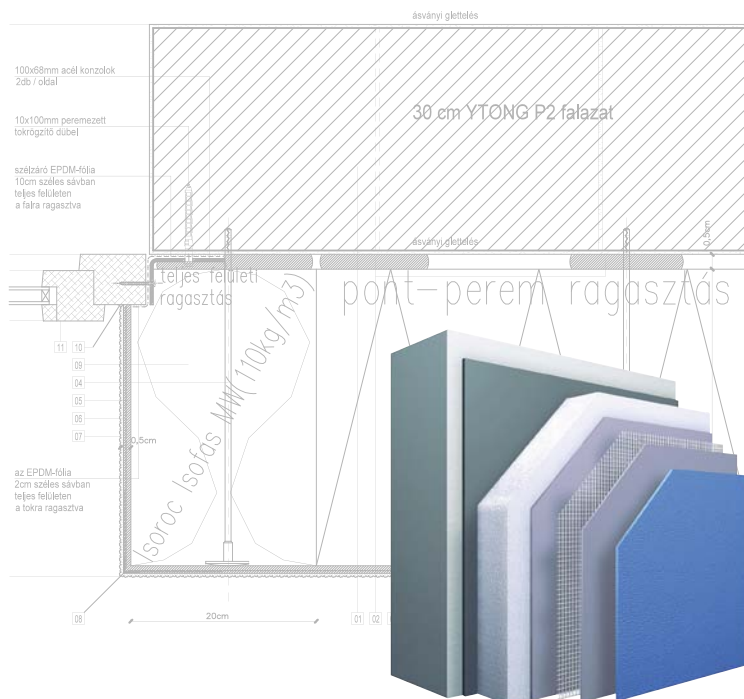
www.tervezoklapja.hu

TELJES TERVEZŐI SZABADSÁG

a homlokzati hőszigetelésben!

Herzog & De Meuron: Vitrahaus, CH-Basel

StoTherm Classic®

Rétegréndek és részletrajzok elérhetők területi képviselőinknél.

- ✓ akár 40 cm EPS
  - ✓ jégverés- és ütésálló (15-60 Joule)
  - ✓ nyílászáró lehet kávában, falsíkban, vagy kikonzolozva is
  - ✓ $T_h \geq 45$ perc
  - ✓ földig lefutó homlokzat
  - ✓ bármely szín (akár fekete is*)
- * Rendszerhez tartozó hővédő festéssel.

Dél-Dunántúli Építész Kamara

Dél-Dunántúl utoljára 2010-ben jelentkezett a megelőző 12 év építészeti termését bemutató kiállítással. Az azóta eltelt néhány év nem a legjobbak közé számít a tervezők szempontjából. A termés áttekintése azonban sokkal összetettebb képet mutat, mert az alkotó építész a nehéz feltételek között is a jóra, értékesre törekszik. Sőt! Épült kutatóközpont, vérellátó és piac, melyek méretükben és minőségükben is felveszik a versenyt az ország vezető intézményeivel. Szerencsére szép példák születtek a kisebb léptéket jelentő városi és vidéki épületek között is. Ami ezeket a munkákat összefogja, az a korszerű és határozottan egyéni építészeti nyelv, melynek mára biztos művelői és értői köre alakult ki a kamarai létében testvériséget vállaló két megye társadalmában. Talán legszebben azokban a példákban mutatja meg magát a biztos formálás és anyaghasználat képessége, ahol a múlt építészetét kell új léttel megtölteni, és új szerkezetekkel még értékesebbé tenni. Számomra a malom mindig is az iparkodás és az innováció legjobb példatára volt. Ha egy működésben már felesleges vízimalom értő tulajdonos. és értő tervező által új feladatot kap, az egyúttal az építészet folyamatoságát is jelenti.

Ezt a rövid válogatást ajánlom mindenkinek, aki képet szeretne kapni róla, hol tart ma a magyar építészet.

Horváth András
a DDÉK elnöke

1. SZENTÁGOTHAJ JÁNOS KUTATÓKÖZPONT, PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM, PÉCS

A kutatóközpont egyetemi fejlesztés részeként jött létre 2012-ben, oktatási és kutatási céllal, az orvosi és természettudományokhoz kapcsolódó labor- és egyetemi facilitásként. Az épület három nagy egységre tagolódik funkcionálisan és tömegben egyaránt. Az első, déli tömb a főbejáratot és az egyetemi, oktatási publikus tereket foglalja magába. A második és harmadik egység a különböző veszélyességi szintű kutatási tereknek ad helyet. Mivel az épület tervezése, működtetése és fenntartása is része az Építész Intézetben folyó kutatásoknak, így a három fő tömb három különböző energiaforrással ellátott, úgymint földhő, napenergia és hagyományos távhő szolgáltatás, biomasszából előállítva. Az épület korszerű monitoring rendszerrel ellátott, amely

Fotó: The Greypixel Workshop

1

Fotó: Pesti András

2

Fotó: Pelényi Margit

3

lehetővé teszi a működés során a különböző energiaforrások által biztosított energiaellátás folyamatos ellenőrzését valamint összehasonlítását, amely nagyon fontos tapasztalati tudást ad az épületek energiahatékonyágát tanulmányozó kutatásokhoz. A Szentágotthai János Kutatóközpont 2012-ben elnyerte a Holcim Hungária Zrt. Média Építészeti Díja 2012 „Fenntartható Építészetről” különdíját.

Tervezés éve: 2007–2009
Kivitelezés éve: 2011–2012
Bruttó szintterület: 7400 m²
Helyszín: Pécs, Ifjúság út
Építető: Pécsi Tudományegyetem

Bruttó beruházási költség: 3,4 milliárd Ft
Generálkivitelező: Grabarics Építőipari Kft.

Építész: Bachmann Bálint DLA, Bachman Zoltán DLA, Hutter Ákos DLA, Rohoska Csaba DLA, Borsos Ágnes DLA, Molnár Tamás DLA, Szösz Klaudia DLA – Bachman & Bachmann Építésziroda Kft.

Ökoépítész: Ifj. Kistelegdi István DLA
Kiviteli tervezés: Stocker György DLA, Bánsági Szilvia, Halász György DLA, Horváth Attila, Zsömbörgi Péter – Stokplan Kft.

Belsőépítészeti tervezés: Benedekné Soós Klára, Gaál Sarolta DLA, Kapcsos Beatrix DLA

2. ALMALOMB – HOSSZÚHETÉNYI MALOM

Péctől 10 kilométerre, a keleti Mecsek lejtői között megbúvó kicsiny falu Hosszúhetény. A települést átszelő gyors-

folysú patak mentén valaha 16 malom működött. Ezek közül mára csak egy, műemlékileg védett malomépület maradt fenn nagyon lepusztulva, de még rekonstruálható állapotban. A felújítással nemcsak az épület kapta vissza eredeti formáját, hanem a malom legősbibb szerkezetét is sikerült megmenteni, amely így bemutatva az új funkció, az étterem hangulati és látványelemévé vált.

Átadás éve: 2015
Építész: Pelényi Margit

3. ÖKO-TURISZTIKAI LÁTOGATÓKÖZPONT, ORFŰ

Orfűn, a nagy tó partján felépült földszintes, lapos tetős épület környezetét a vízfelület, a nagyméretű fák, és a nád-dal benőtt part jelenti. A többfunkciós épületben kiállító- és előadóterem létesült. A hagyományos szerkezetű épület teljes felületét akácfából készült kezeletlen deszka borítja, így az épületnek nemcsak a belső terei, hanem a teteje is a látogatókat szolgálja, mint kilátó, napozó terasz, kisebb szabadtéri rendezvények helyszíne. Az anyaghasználat célja, hogy a ház a környezetébe simuljon, abban feloldódjék. Az udvart körbezáró rácsozat az árnyékok, a tükröződés és a többszörös szűrés optikai játékát eredményezi.

Átadás éve: 2015
Építész: Pelényi Margit

4. IGAZGATÁSI ÉPÜLET, PÉCSVÁRAD

„A vállalkozás, amelynek az irodaépületet terveztük, eleinte szerény léptékben működött. A cégvezetés a ter-

Foto: Pesti András

2

melésre fordította a hangsúlyt, biztosítva a folyamatos bevételt és a dolgozók biztonságát. A szigorú gazdasági lépéseket és az ésszerű működést preferáló vezetésnek elvárása volt a gazdaságos és ésszerű tervezés. 2007-től, első-második ütemekben több csarnokot terveztünk a cégnek, hogy legyen hol termelni. Amikor ezek megépültek, csak ekkor engedte meg magának a tulajdonos, hogy komfortosabb környezetbe költözzön. Ez az idő 2013-ban érkezett el. Számomra a beruházó gondolkodása a gazda gondosságát jelentette, valami olyasmit, mint ahogy régen a gazdák az istállókat jószágaik megbecsülése miatt díszesebbre, és szinte komfortosabbra építették, mint saját házukat.” (Karlovecz Zoltán)

Átadás éve: 2013

Építész: Karlovecz Zoltán

5. LAKÓHÁZ, PÉCS

„A Mecsekoldal túlzott beépítése miatt Pécsnek egyre kevesebb telkéről nyílik szép kilátás a történelmi belvárosra. Erről a telekről még rá lehet látni a városra. Ezt a házat 2009-ben terveztük és 2012-ben lett kész. Az épület magasságát a környező házak kilátásának megtartása érdekében a lehető legkisebbre csökkenttük. Az épületet úgy helyeztük el a telken, mint ahogyan a valamikori szőlőhegy présházait építették. A telek felső részéről szemmel tartható az egész telek (mint régen a szőlő) és pazar kilátás nyílik a bazilikára, a dzsámira és a környező hegyek zöldjére is. Az épület terepből kiemelkedő része a domb rétegződését követő forma. A meredek lejtőre épített családi ház karakteréhez tudatosan kevés építészeti eszközt használtunk.” (Karlovecz Zoltán)

Átadás éve: 2012

Építész: Karlovecz Zoltán

6. RED BARON – YAMAHA MOTOROS ÜZLET, PÉCS

Ellentétben például a borászatokkal, az autó- és a motorkereskedések jelentette építészeti kihívások eddig nem jelentek meg markáns módon az építészek érdeklődésének homlokterében. Pedig ezek az épületek nagyon is valóságos feladat elé állítják a szakmát. A bejáratott „autósalonos” megoldások éppen arra nem alkalmasak, amire építik őket, vagyis igényes keretben, és főként hatékonyan kínálni a portékát. Általában az építető szabta korlátok, illetve ízléspreferenciák nem is teszik lehetővé a probléma átgondolását és megoldását, s a városperemek bizonytalan szövetében a „kereskedelmi építészeti” mostohagyereknek tűnik. Mintha az építészársadalom (is) lemondana róluk. Ebben az épületben arra tettünk kísérletet, hogyan lehet az építészeti eszközeivel összhangba hozni az építető és a város érdekeit.

Tervezés, megvalósulás: 2009–2010

Építész, belsőépítész: Patartics Zorán

Építész munkatársak: Kádár György, Bregó Krisztián,

Lakatos Krisztina, Ozsvárt András

YAMAHA részéről építész konzulens: Paládi-Kovács Ádám

Szerkezettervező munkatárs (szigetelések, lapostetők,

hőtechnika): Perényi László

Homlokzati animáció – ötlet: Patartics Zorán

Homlokzati animáció – előzetes verzió: Belevski Darko

Tervező cég: Horváth és Patartics Építész Iroda Kft.

Építető: Red Baron Hungary Kft.

Kivitelező: Porta Barbakán Kft.

7. KIÁLLÍTÓ- ÉS RENDEZVÉNYHÁZ, VILLÁNY

Az impozáns méretű, dongaboltozatú, sajátos pince-rendszerbe mindenképpen borral kapcsolatos funkciókat képzeltek el, de mivel a megrendelő család bortermeléssel nem foglalkozott, így a pincét sem kívánták az ebben a környezetben gyakori borászatként hasznosítani. Viszont mindenképpen valamiféle ismeretterjesztő tevékenységet, esetleg kisebb múzeumot, rendezvénytermet és vendéglátást terveztek a pincébe, aminek kiszolgálására a felszínen további épületekre volt szükség.

Átadás éve: 2015

Építész: Getto Tamás

8. PIACTÉR, SZEKSZÁRD

Szekszárd belvárosában a méltatlan körülmények között működő pezsgő életű piactér felújítására és átépítésére pályázati forrás felhasználásával 2012-ben nyílt lehetősége Szekszárd Megyei Jogú Városnak. A leromlott állagú épületállomány nagy részének elbontása után új, funkcionális és átlátható térstruktúra került kialakításra az üzletterületek és az őstermelői piac árusító felületének jelentős növelésével, illetve fedett tételével. Bővült a korábban szűk keresztmetszetet jelentő parkolószám és helyet kapott az épületegyüt-

tesben önálló megközelítési lehetőséggel egy új ifjúsági központ, amely főként a környékbeli fiatalokat megszólító programokkal színesíti a város kulturális és közösségi életét.

Generál tervező: Építész Alkotóműhely Kft.

Építész: Földesi Zoltán, Hodossy László, Máté János

9. REGIONÁLIS VÉRELLÁTÓ KÖZPONT, PÉCS

Egy építész életében ritkán (vagy tán sohasem) adódó lehetőséget kaptunk azáltal, hogy egy időben két különböző városban, azonos tervezési programmal két új Regionális Vérellátó Központ terveit készíthettük el. Mindezt akkor, mikor az Országos Vérellátó Szolgálat intézményrendszerének műszaki megújítása mellett jelentős szemlélet- és arculatváltás küszöbén áll, elszakadva az egészségügy kórházi megjelenésétől; egy sokkal nyitottabb, humanusabb, emberközelibb megközelítést célozva meg.

Hiszen kevés olyan épülettípus van, amely szebben jelenítheti egyszerre meg a legmodernebb technológiát és a humanizmust, mint egy vérellátó központ. A kívülálló számára részben misztikus, ahogy a legértékesebb testnedv elindul „tudományos” útjára, hogy korszerű berendezések és értő kezek között életmentő gyógyszerre váljon. Részben szívzorító, amikor a vérszállító kocsi sietve távozik egy kórház felé, részben pedig felemelő,

Fotók: Zsitva Tibor

8

8

8

ahogy a segítő donorok forgalmát látják. Építészetileg megfelelni e kettősségnek csak akkor lehet, ha a funkciót tökéletesen kiszolgálva marad erőnk a középület-jelleg erős hangsúlyozására, a nyitottság és átláthatóság megteremtésére, s tehetjük ezt úgy, hogy ezen új arculat egyszerre jelenik meg egy belvárosi, zárt sorú, szűk saroktelken (Szeged), illetve egy tágas, jelentős zöldfelülettel fedett domboldalon, a legmodernebb Science Building szomszédságában (Pécs).

Az épület tömegformálását tekintve zöldfelületbe ágyazott monolitikus tömbként jelenik meg, mely egyszerű hasáb-formából finom szögtörésekkel emelkedik ki. Hagyományos értelemben vett ablak az épületen nem jelenik meg, helyette a tömör és nagyméretű, áttetsző felület arányának finom hangolásából keletkező egység dominál. A nyílásfelületek mérete a mögöttük húzódó térsor épületen belül elfoglalt jelentőségét tükrözi, illetve transzparenciát, átláthatóságot biztosít a külső szemlélő számára. A nagy üvegfelületek mellett tömör homlokzati felületeként szerelt, átszellőztetett matt fehér homlokzatburkolat jelenik meg.

Generál tervező: Építész Alkotóműhely Kft.
Építész: Hodossy László, Földesi Zoltán, Gulyás Róbert, Schrammel Zoltán, Máté János

10. MŰVÉSZETEK HÁZA, SZEKSZÁRD

A Művészetek Háza (volt Zsinagóga), az AGORA program keretében került felújításra. Az épület 1897-ben Hans Petschnigg tervei szerint épült, romantikus (mór) stílusban. Jelentős felújítása és Művészetek Házává alakítása az 1970-es években történt, Kerényi József Ybl díjas építész tervei szerint. Az épület, mint sajátos „ékszerdoboz” jelentős szerepet töltött be Szekszárd kulturális életében. A felújítás során igyekeztünk megtartani a különböző korokban épült értékeket, és a mai 21. századi működéshez és elvárásokhoz szükséges eszközöket kerestünk. A felújítás meghatározó koncepcionális eleme az acél-üveg szerkezet, és a transzparencia.

Generál tervező: Artem Kft.
Építész: Máté János, Hodossy László, Földesi Zoltán

11. HOTEL MEROPS, SZEKSZÁRD

Szekszárd életében sikertörténet, az elmúlt 20 évben végbement családi borászatok fejlődése. A turizmus bővülésében is meghatározó szerepük van, így a város épített környezetében is karakteres a jelenlétük. Egy ilyen sikeres családi borászat építette a HOTEL MEROPS belvárosi szállodát. A hotel konferencia-térrel, wellness szolgáltatással, étteremmel és 22 vendégszobával rendelkezik. Az épület a városközpont közvetlen közelében, tradicionális kisvárosi környezetben épült. Az illeszkedést kortárs építészeti elemekkel és mives időtálló anyaghasználattal kerestük.

Generál tervező: Építész Alkotóműhely Kft.
Építész: Máté János, Hodossy László, Földesi Zoltán

Fotók: Zsitva Tibor

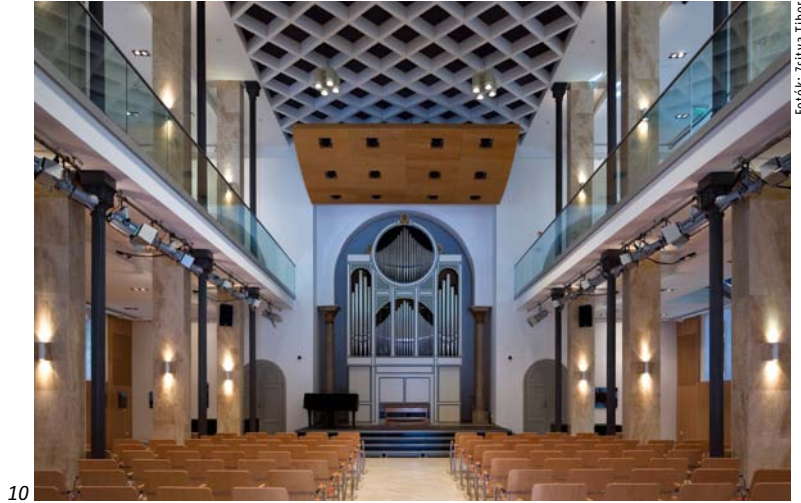
9

9

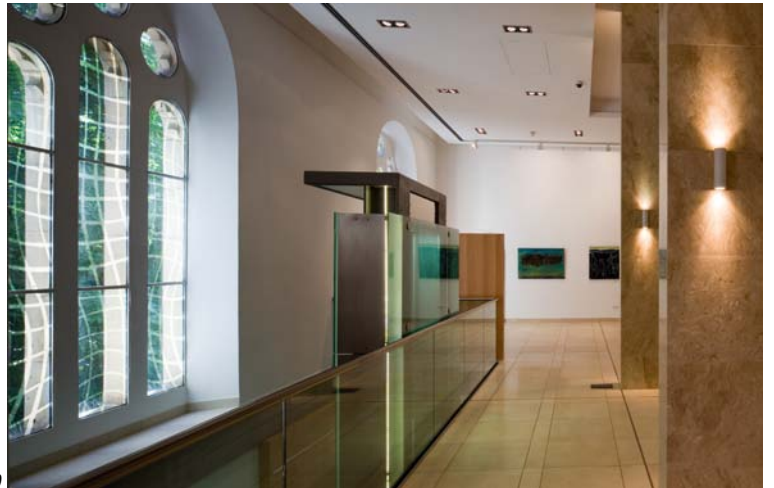

10

10

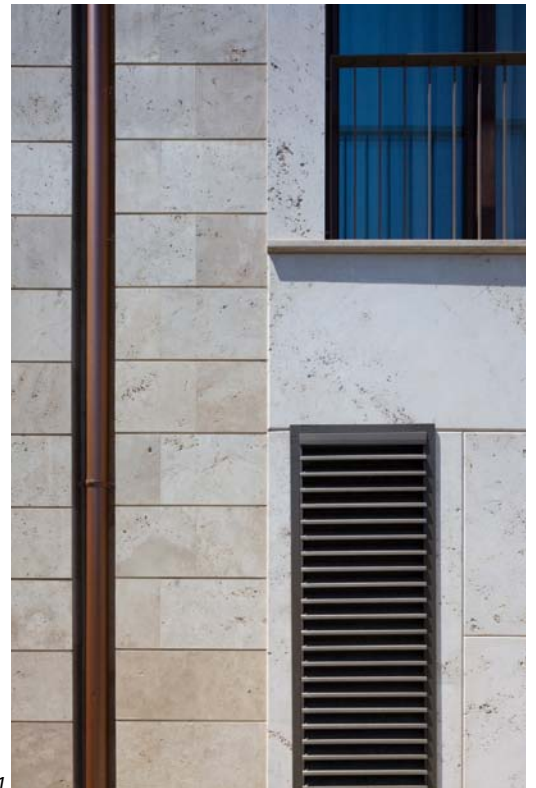
Fotók: Zsoltva Tibor

10

11

11

Hajdú-Bihar Megyei Építész Kamara

ÉPÍTÉSZEK LÁTOGATÁSA A CRH TORNAI CEMENTGYÁRÁBAN ÉS KASSÁN

A történet a debreceni Faludi G ékszer-manufaktúrából indult közvetetten. Itt készült el ugyanis az első LiTraCon üvegbeton ékszer. Losonczy Áron építésmérnök többéves kutatómunka után 2001-ben szabadalmaztatta LiTraCon névre keresztelt találmányát, az optikai szálás üvegbetont. Az egyértelmű volt, hogy nem csak építészetben lehet alkalmazni ezt az anyagot, hanem akár bútortervezésben, szobrászatban és a design bármely területén, ahol a fény szerepet kaphat a tervezési koncepcióban. Pár évvel ezelőtt ismerkedtem meg Faludi Gabival, amikor egy általa készített üvegbeton-gyűrűt kaptam ajándékba, később egy üvegbeton-medállal lettem "gazdagabb" kolléganőim jóvoltából. Kárpáti Beátával – a CRH fehér cement üzletágának magyarországi képviselőjével – is ezen az "ékszeren keresztül" volt szerencsém megismerkedni.

Magyarországon a CRH a fehér cement piacon jelentős részesedéssel bír, de sajnos az egy főre jutó fehér cement felhasználás még mindig elmarad a kelet-közép-európai átlagtól. A további növekedés elsősorban úgy lehetséges, ha maga a piac kezd el növekedni. Ennek elősegítése érdekében vette fel velünk a CRH a kapcsolatot, amelynek keretében szerette volna inspirálni az építészeket az eddiginél több fehér cementet igénylő objektum tervezésére.

A CRH 1970-ben Írország két vezető vállalatának, a Cement Limited (alapítva 1936-ban) és a Roadstone Limited (alapítva

1949-ben) összeolvadásával jött létre. Az újonnan alakult cégcsoport az egyetlen cementgyártó, a vezető betontermék- és aszfaltgyártó, illetve kavicskitermelő vállalat volt Írországban. 1970-ben a Csoport árbevétele mintegy 27 millió euró volt, melynek közel 95%-át Írországban termelte meg. Először egy szakmai nap megrendezésében gondolkodtunk Debrecenben, de kicsit tovább gondolva a lehetőségeinket, arra az elhatározásra jutottunk, hogy nagyobb hatást érhetünk el a szakma képviselőinél, ha szemtől-szembe találkozhatunk egy fehér-betonos referenciával. Innen már csak egy lépés volt a kassai Kulturparkba szervezett szakmai út ötlete, amelyet egy tornai gyárlátogatás tett egész napos programmá.

A programra végül 2016. április 22. napján került sor, mintegy 40 építész részvételével.

Tornán Siniša Mauhar, a tornai cementgyár igazgatója fogadott minket személyesen, aki nemcsak, hogy lehetővé tette a látogatást, de személyesen köszöntötte az építészeket és nyitotta meg a rendezvényt.

Csorba Ferenc karbantartási vezető tartott rövid ízelítőt a cementgyártás alapjaiból, a tornai gyárról, majd Kárpáti Beáta mutatta be a fehér-cement referenciákat Londontól Szentpétervárig, illetve beszélt a fehér-, színes- és „átlátó/fényáteresztő” betonról is.

Ezután következett egy rövid munka- és balesetvédelmi oktatás, majd mindenki megkapta a szükséges „munkavédelmi öltözetet”, és 10 fős csoportokra osztva megkezdődött maga a gyárlátogatás.

Fotó: Juhász István

Fotó: Babassa Bálint

Megtekinthettük a laboratóriumot, a hőcserélő tornyot, a karbantartási részleget és műhelyt, a csomagoló üzemet, a nyersmalmot és magát a vezérlőt is. A legnagyobb siker a több, mint 100 méter magas hőcserélő torony „meghódítása” okozta, ahonnan az egész gyár és a Szádelői Völgy látványa is megcsodálhatóvá vált.

A CRH az építőipar egészét lefedő termékportfólióval rendelkezik – az alapozástól a váz- és tetőszerkezetekig, a belső terek kialakításától a külső környezet fejlesztéséig –, alapanyagait és termékeit széles körben használják. Nap, mint nap több millió ember kerül kapcsolatba termékeikkel és építőanyagaikkal világszerte. Az utakhoz, melyeken közlekedünk, a járdákhoz, melyeken gyalogolunk, az épületekhez, melyekben dolgozunk, az iskolákhoz, melyekbe gyermekeink járnak, az éttermekhez és színházakhoz, melyekben szórakozunk, a lakásokhoz, melyekben élünk – mindezek építéséhez a CRH késztermékeket és alapanyagokat gyárt, amelyek közvetlen környezetünket, világunkat építik fel.

Köszönet illeti az ott dolgozó kollégákat, akik sokat tettek a biztonságos és jókedvű gyárlátogatás sikere érdekében: Bernadetta Dohanyosova, Miroslava Palova, Milický Róbert, Bálint Ferenc, Csorba Ferenc, Shuller Attila.

A tradicionális szlovák ebédünk elfogyasztása és rövid buszozás után a program Kassán folytatódott. Célpontunk a három évvel ezelőtti „Kassa – Európa Kulturális Fővárosa” projekt keretében megújuló Kulturpark volt. Csoportunk vezetését elvállalta Gabriel Boženik magyar ajkú, szlovákiai építész, aki mintegy három éven át dolgozott a projekten.

A városközpontban található laktanyát és katonai raktár-épületeket több, mint 26 millió euróért többfunkciós kulturális központtá alakították át. Általa megismerkedhettünk a korábban kaszányaként, majd péküzemként funkcionáló épületegyüttes történetével, felújításának teljes folyamatával és jelenlegi funkciójával. Az ő bennfentességének köszönhetően a nyilvános tereken túl megtekinthettünk mindent – az épület pincéjétől, a titkos folyosókon kereszt-

tül a padlásig – ami egy építész csak érdekelhet. Rendkívül őszinte és nyílt beszámolója magával ragadta a hallgató-ságot. A fő „ attrakció” mégis a Kulturpark fehér betonból készült közösségi tere volt, amelynek felépítéséről szintén érdekes információkat kaptunk az erre a napra idegenvezetőnkkel szegődött Gabriel Boženiktől.

Ez a kis kassai ízeltő annyira jól sikerült, hogy a kamarai tagok még ott a helyszínen megegyeztek egy következő szakmai utazás szervezésében, amelynek a vezetésére már fel is kérték Gabriel Boženik építész, aki további szakmai látványosságokkal ismerteti majd meg a résztvevőket a városban. Ezúton is szeretnék köszönetet mondani Siniša Mauharnak, a tornai cementgyár igazgatójának, valamint Kárpáti Beának!

Az építész szakmai programot a Magyar Építész Kamara Továbbképzési szakértői testülete 2 szakmai továbbképzési pontra értékelte.

Radics Beatrix, titkár

dAM – ÉPÍTŐTÁBOR 2016 – ZAJGÓ

A debreceni Alkotó Műhely Építész Egyesület (dAM) a 2016-ra szervezett építőtáborát ezúttal Tiszafüreden rendezte meg, az Örvényi-morotva partján. Az új helyszínen a szervezésben is új kihívásokat jelentett, amelyekre nem lehetett teljes mértékben felkészülni. Végeredményben mégis azt mondhatjuk, hogy ezúttal is sikeres volt a tábor, és mindazt, amit elterveztünk, maradéktalanul megvalósítottuk.

Tiszafüred Város Önkormányzata támogatóan állt a projekt mellé, és minden lehetséges eszközzel segítettek a munkánkat. Az előkészítés során tudtuk meg, hogy a Közép-Tisza-Vidéki Vízügyi Igazgatóságtól is tulajdonosi hozzájárulást kell kérnünk, ami szigorú követelményeket támasztott az elhelyezéssel és az építéssel kapcsolatban. A hatóságok segítő hozzáállásának is köszönhetően végül elkészült az ez évi táborunk építménye.

Fotó: Radics Beatrix

Fotó: Radics Beatrix

Fotó: Juhász István

A helyszín

A hely első megismerésekor már biztosnak tűnt, hogy az minden résztvevő számára izgalmas, különleges helyszín lesz az építésre. A Tisza és a Tiszafüredi-főcsatorna mellett a Tisza-tó holtágai is bővelkednek természeti értékekben. Természetvédelmi terület, amely fokozottan védett, elsősorban madártani értékei miatt. Tiszafüred fokozatosan alakult át az egykori ipari városból idegenforgalmi- szolgáltató központtá. Napjainkban a város a Tisza-tó partjának legnagyobb települése, gazdasági, kulturális, oktatási és idegenforgalmi központja. A morotva partja közkedvelt horgász-hely, amely fantasztikus flórával és faunával rendelkezik. Természeti adottságainál fogva kimondottan inspiráló volt, hogy közvetlenül az Örvényi-morotva partjára tervezhettünk. A tervezési terület vízparti szituációja különleges helyzetet teremtett, amely izgalmas kapcsolatban áll a gáton elfutó kerékpárúttal, illetve számos kedvelt vízparti tevékenységhez (horgászás, kirándulás, sátorozás stb.) is kapcsolódik.

A feladat

Az építkezés célja olyan karakteres és egyedi jelleggel bíró építmény létrehozása volt, amely képes kapcsolatot teremteni a vízzel/vízparttal (láblógatás, horgászat, megfigyelés). Fontos volt a 360°-os használat, amely tárgyszerű megjelenést tesz lehetővé. Tar Dániel építész elképzelései alapján valósult meg az épített mű. A résztvevők az építménynek a „Zajgó” nevet adták, ami örvényt, hullámot, morajlót jelent.

Megvalósítás

Az építésben 25 fő vett részt: építészek, építészhallgatók, határon túli építészek és középiskolai diákok. A munkát egy igazán esős és szeles napon, július 2-án, szombaton kezdtük

el. A kedvezőtlen időjárás miatt sátor alá szorult munkavégzés közösségkovácsoló szerepe elvitathatatlan. A későbbiekben azonban már nem volt ilyen jellegű problémánk. Szállásunk az építési területtől cca. 300 méterre volt. A helyszín közvetlen közelében rendelkezésünkre állt a Sporthorgász Központ udvara, ahol faanyagot tároltunk, illetve innen biztosítottuk a szükséges áramot és eső esetén a fedett munkaterületet. A feszített munkarend most is jellemző volt az építésre, s ennek eredményeképpen a Zajgót már csütörtök estére sikerült elkészítenünk, amelynek öröme rendezett ünnepünk tüze péntek hajnalig fénylett. Az utolsó napon a résztvevők számára szabadidős programokat szerveztünk (kajakozás, szabad-strand, motorcsónakos természetútra).

Bár az előző évek táboraihoz képest új, és ismeretlen helyszínen kellett helyt állnunk, úgy érezzük, itt is sikeresen vittük tovább az alkotótábor eddigi szellemi örökségét, egyszerű hangulatban, a régi és új résztvevők segítségével.

Építők

Ábel Viktor, Balla Attila, Barabás Lajos, Bató Blanka, Bökönyi Balázs, Burzuk Dávid, Daku Norbert, Dobos Bence László, Fenesi Ferenc, Gajdos Csaba, Gencsi Katalin, Györfly Zoltán, Hocza Lilla, Keller Ferenc, Kóris Tamás, Lőrincz Bea, Nagy Dénes, Nagy Tamás, Németh László, Szilágyi Hajni, Szilágyi Mihály, Tar Dániel, Tarcsi László, Tóth Ádám, Törös Attila, Törös Bence

Támogatóink

Tiszafüred Város Önkormányzata – Újvári Imre polgármester, Vargáné Balogh Irén és Virág Tibor alpolgármesterek
Tiszafüred Sporthorgász Központ – Hegedűs Gábor

Fotók: debreceni Alkotó Műhely

Heves Megyei Építész Kamara

1. INFORMÁCIÓK

Megyei Kamaránk 2008-ban alapította meg a négy évente odaítélhető Heves Megye Építészetéért Életműdíjat és az évente adható Kulturált Környezetért Nívódíjat egy-egy kiemelkedő, megépült alkotásért. A díjak odaítélésére bárki tehet javaslatot.

A zsűri minden évben a kamarai elnökség és a korábbi évek díjazottjai közül kerül ki.

Életmű díjasok:

- 2008 Thoma Emőke építész
2013 Visnyei Györgyi és Fohl Károly településtervező szerző-páros.

Nívódíjasok:

- 2009 Gyöngyös, Orczy-kastély és -kert felújítása (1. kép). Kelemen Tamásné, Eperjesi László, Kurta Zsolt
2010 Szent Anna, Gilítka kápolna felújítása (2. kép). Cshány Béla

- 2011 Gyöngyös, Károly Róbert Főiskola épületei (3. kép). Thoma Emőke, Dely György, Gráf Ottó, Hegedüs Péter, Országh László
2012 Eger, Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium tornaterme (4. kép). Cséfalvay Gyula
2013 Eger, Agria TISZK Központi Képzőhely (5. kép). Janik László, Jacsó Tibor
2014 Eger, Valide Sultana fürdőrom értékmegőrző fejlesztése (6. kép). Komáromi Tas
2015 Hatvan, Grassalkovich Kastély felújítás, bővítés, kertészet (7. kép). Abert Tamás, Kiss-Gál Gergely, Kissné Járomi Irén, Kiss Gyula, Wittinger Zoltán, Szabadics Anita

Idén tavasszal kiállítást szerveztünk a díjazottak munkáiból, amelyen a megyei fiatal építészek munkáit is be kívántuk mutatni. A fiatal építészek korhatárát a szokásostól eltérően 45 év alattiakban voltunk kénytelenek meghatározni, mert megyénkben szinte nincsenek fiatalabb építészek és különösen nincsenek megvalósult minőségi épületekkel bíró fiatal építészek. Ezért a kiállításon a díjazottakon kívül láthatók voltak a Fajcsák Dénes által vezetett ARKT Építész Stúdió munkái, filozófiájuk

2

1

3

az építészeiről és az építész tevékenység minőségéről szóló gondolataik. Kiállították az Eger, Csiky Sándor utcai FÜZLŐ Gál Tibor Borszalón és Bikavér Múzeum terveit (8. kép), több családi házat, valamint a nemrég készült ARKT Művészeti Ellátó terveit és működését, mellyel elnyerték a XV. Nemzetközi Velencei Építész Biennále magyarországi pavilonjának rendezési jogát.

Dely György irányításával az Egri Építész Iroda fiataljai Komáromi Tas, Horváth István és Tari Réka bemutattak egy megvalósult épületet, az Eger, Szépasszonyvölgy MÁRAI Aktív Turisztikai Látogató központot és szabadtéri színpadot (11. kép) és az Eger, AGORA Multifunkcionális Közösségi Központ pályázati terveit, valamint Komáromi Tas, Durbák Eszter és Horváth István Eger belváros rehabilitációjának terveit (9. kép).

Jacsó Tibor és Janik László az Imola Hotel Platán épületének terveit és fotóit állította ki. (10. kép)

Reményeink szerint a kiállítás anyagát több helyen is bemutathatjuk.

A cikk az alkotóktól kapott fotókat tartalmazza a Heves megyei Építész Kamara engedélyével.

2. GONDOLATOK

Rögtön az elején rögzíteni kívánom, hogy az alább leírt gondolatok sajátjaim, természetesen kikérve kollégáim

véleményét illetve hozzájárulásukat a megjelentetéshez. Nem tudom megtenni, hogy fenti információk alapján abban a hitben hagyjam tisztelt olvasóinkat – amit a fentiek sugallnak –, hogy minden rendben van, hurrá, hurrá. Mert nagyon nincs rendben sok minden.

Minden tisztelemem azon kollégák felé, akik szakmánk jobbá tételét, egyszerűsítését, a bürokrácia csökkentését célzó törvény és rendeletalkotások folyamatát figyelemmel tudják kísérni, a véleményezésre küldött módosítási tervezetekre pontosként válaszolnak, javaslatokat fogalmaznak meg, részleteiben sok igazsággal. Az egészet tekintve azonban ennek semmi értelme nincs. Nem vagyok jogász, de azt tudni vélem, hogy okosan és széleskörűen átgondolt, a szakmával komolyan és időben egyeztetett koncepció nélkül nem lehet törvényeket, rendeleteket módosítani, alkotni. A bürokrácia csökkentése önmagában nem lehet egy szakmával kapcsolatos koncepció, legfeljebb annak tizenakárhányadik része, amikor már az összes előtte lévő dolog átgondoltan, okosan rendben van.

Vegyünk egy egyszerű példát: van egy szoba, melyben vannak polcok, szekrények, tároló helyek és sok-sok holmi. Nincs minden a helyén, látszik a rendetlenség, így a szobát nem lehet rendeltetésének megfelelően használni. Rendet akarok rakni. Ehhez át kell gondolni, hogy mi van rossz helyen, mi nem, mi fölösleges, mi hiányzik – tudnom kell a rendrakás menetét figyelemmel az egész

4

5

6

szobára. Fenti hasonlatnál maradván most szakmánkban ez úgy történik, mintha átgondolás nélkül a polcokról elkezdéném átpakolni a holmikat a szekrénybe, ami a szekrényben volt azt egyelőre az ágyra tenném, ami már nem fér sehová azt kidobnám, aztán rájönnek, hogy mégis kellene, ezért visszahoznám őket és másokat dobni ki, stb. és a végén lehet hogy látszat-rend lenne, pedig csak a zűrzavart növeltem.

Kétség kívül a régi eljárásoknak voltak túlkapásai, mikor egy hátsókerthi melléképület építésének eljárási rendje szinte semmiben nem különbözött mondjuk a város-háza építésének engedélyezésétől. Még ha jóhiszeműen el is hiszem a törvényhozók jó szándékát, akkor is szemet szúr a szakmaiatlanság. Nem hinném, hogy egyedül én gondolom azt, hogy akik az egyszerű bejelentés alá tartozó épületeknél nem kértek alaprajzot, vagy a helyszínrajzok tartalmi követelményeit leírták, valószínűleg soha nem terveztek és még soha nem dobták ki őket a szomszéd telkekről, hogy milyen alapon akarnak ott fákat mérni.

A Csongrád Megyei Építész Kamara által írt „Vidékfejlesztés vagy Térségfejlesztés” című gondolatok szerintem mind igazak, csak folytatni kellett volna az okok és okozatok feltárásával.

Amíg a politika ilyen mértékben uralja szakmánkat, nem beszélhetünk egységes fejlesztésről, fejlődésről, sem átgondolt koncepció alapuló törvényekről, rendeletek-

ről. És mint mindig és mindenhol: ami az országban nagy léptékben folyik, az kicsiben levetül az ország térségeire. Pl. Egerben, az Urbanisztikai Bizottságban már nincs egy építész sem, a Helyi Építési Szabályzat módosításait a politikusok, képviselő urak kezdeményezik, vitatják meg és döntenek el, nincs szükségük a szakma véleményére, kontrolljára. Sőt! És ez igaz országos szinten is. A szakmaiatlan döntés-sorozat miatt keletkezett zűrzavar és bizonytalanság mellett ma egyetlen gyakorló, munkáját komolyan vevő építészről sem várható el, hogy a sűrűn változó törvényeket, rendeleteket minden pillanatban ismerje és alkalmazni tudja.

Feltételezem, hogy a fent leírtakat nem csak én gondolom így. Ennek ellenére aktuálisnak tartom a kérdést, hogy vajon képesek vagyunk-e arra, hogy az építészeti ügyeit politikamentesebbé tegyük, és hogy szakmánkat a tudás, az értelem és nem utolsó sorban a tisztesség uralja.

Thoma Emőke, építész

7

8

10

9

11

40 ÉV HŐTECHNIKAI SZAVATOSSÁG

Az IPN-QuadCore páratlan, 40 évnyi - elsősorban hőtechnikára vonatkozó - szavatosságot kínál 20%-kal jobb hőtechnikai teljesítmény mellett. Emellett jelentős előrelépést jelent tűz- és környezetvédelem területén.

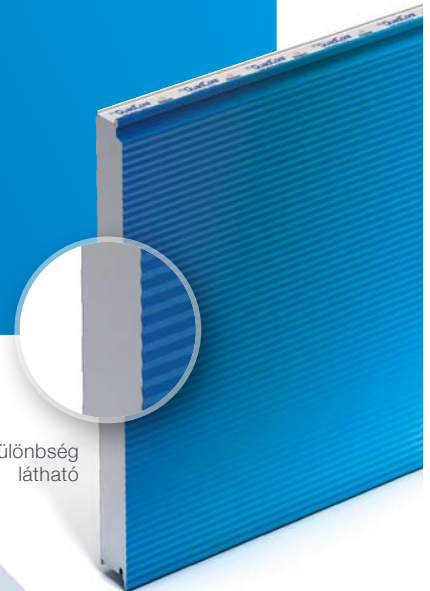
Igazi áttörés a hőszigetelt szendvicspanelek piacán.

ipn-quadcore.hu

IPN **QuadCore**^{TM}
TECHNOLOGY

FEDEZZE FEL A TELJESEN ÚJ HIBRID HŐSZIGETELÉSI TECHNOLÓGIA ELŐNYEIT

A különbség
látható

HŐTECHNIKA

KÖRNYEZET

TŰZ

GARANCIA

Kingspan Kft.

H-2367, Újhartyán, Horka dűlő 1. Hungary

Tel: 06 29 573 400, Fax: 06 29 573 410

e-mail: info@kingspan.hu

Kingspan®
Insulated Panels

Hekk – építészeti workshop

A Hello Wood Csopakon

Negyedik alkalommal rendezte meg Csopakon a Hello Wood a Balatoni Hekk névre keresztelt építészeti workshop-hetet. Az idei tábor újító volt, hiszen először fordult elő hazánkban, hogy egy település fejlesztésének érdekében minden építészeti-, belsőépítészeti- és táj-építészeti képzést indító egyetem közösen dolgozott. Csopakon egy héten keresztül olyan építészeti projektek, installációk születtek meg, melyek a tervek szerint hosszú évekig szolgálják majd a helyi lakosok és a Csopakra látogató turisták igényeit, valamint vizuálisan fejlesztik és gazdagítják a település képét. A szervezők a helyszíneket az Önkormányzattal közösen választották ki, az egyes funkciókkal kapcsolatban pedig a területek használóival egyeztettek. Az elkészült munkák között akad útmenti mazsolaszárító, kertmozi-fal, erdei Fibonacci-spirál, sőt még egy mozdonykergető óriáshekk is. A Hello Wood célja az, hogy a magyar építészeti egyetemekkel megrendezett tábor a következő években más településeken is meg tudjon valósulni, ahol az építészhallgatók a helyi önkormányzatokkal együttműködve fejleszthetik az adott falu vagy éppen város környezetét. Idén először a zsűri által kiválasztott győztes csapat – a Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kara – díjat is kapott a legjobb installációért: Ötszázezer forint értékű faanyagot és Ötszázezer Forint pénzdíjazást.

„Nagyon jó volt látni az együttműködést a különböző egyetemek között; szervezett keretek között ilyen összefogást eddig nem tapasztalhattunk. Olyan találkozási pontot sikerült létrehoznunk, ahol a különböző egyetemek oktatói egymást jobban megismerve, inspirálva, erősítve dolgozhattak együtt. Az ilyen típusú közösségszervezést fontos feladatunknak tartjuk az építészet oktatás jövőjének érdekében.” – mondják a Hello Wood alapító tagjai, Pozsár Péter és Huszár András.

A Szent István Egyetem tájépítészei a strandolókat és horgászokat elválasztó térbeli és közösségi szakadékat hidalták át egy különleges hal-lessel. A két világ határán álló, a szélfúttá nádasra emlékeztető épületbe a strand felől lehet bemenni, belsejéből pedig a nádasra lát a betérő, így az elnagyolt panoráma helyett egy sokkal intimebb tájélményben részesülhet. Idén ezt a csapatot ítélte a zsűri a legjobbnak. A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem csapata a csopaki borút mentén épített egy mazsolaszárító által inspirált pihenőhelyet. A farost panelekből készített installáció szőlővel teli domboldal alján található, az árnyékoló pavilon beljéséből egyedülálló kilátás nyílik a Balatonra. A Budapesti Metropolitan Egyetem diákjai a csopaki vízimalom kertjében egy már meglévő építményhez, a sütödéhez toldottak hozzá egy kisméretű teraszt, mely a helyiek által gyakran látogatott kertben sütögetések,

Fotó: Turós Balázs

baráti összejövetelek helyszíne lehet, a csapat pedig némi kobaltkék festék segítségével létrehozta a régió első szabadtéri dizájn-sütőkemencéjét is. Az Ybl Miklós Építéstudományi Karról érkező hallgatók a Balaton egyik legnépszerűbb kertmozijában építkeztek: a vászon mögé elhelyezett vizuális kirekesztőfal egyrészt az elhaladó autók fényszóróitól óvja a nézőteret, másrészt biciklitárolóként és szeméttárolóként is szolgál. A Budapesti Műszaki Egyetem csapata a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság parkjába tervezett egy ősi lábasfejűre emlékeztető alkotást, az "ammoniterasz"-t: a térségben működő Bakony-Balaton Geoparkban ugyanis jellemző ez a kőben megmaradt, csigaformájú fosszília. Az installáció egy kifordított ammonitesz-ház – vagy éppen a Fibonacci-spirál – mintájára épült, egyúttal a park látogatóinak nyújt majd árnyékot és pihenési lehetőséget. A Széchenyi István Egyetem diákjait a csopaki vonatállomáson kiállított mozdony ihlette meg, mely mögé egy hatalmas, rózsaszín hekket építettek. A látvány olyan, mintha a mozdonyt az ipusztériális építészet jegyeit magán viselő hekk üldözné a szomszédos Zamárdi felé. A Nyugat-magyarországi Egyetem diákjai által tervezett pavilon szintén egy halra emlékeztet, amely stílszerűen a csopaki patak partján áll, és a tervek szerint a biciklisták kedvelt pihenőhelyévé válhat. A Debreceni Egyetemről érkező diákok számára az tűnt fel, hogy a strandon az árnyékos helyeket mindig hamar elfoglalják, ezért úgy döntöttek, hogy építenek egy felhőt. A térrácsos szerkezet modulokból áll, a fafelhő pedig egész nyáron várja a hűsölni vágyókat. A Pécsi Tudományegyetem csapata a csopaki kempingben épített négy darabból álló tribün-installációt, amelyek könnyen mozgathatók az iskolás csoportok által gyakran látogatott tábor területén belül. Összetolva akár egy mini amfiteátrumként is használhatóak, de a speciálisan az installációkra készített ponyváknak köszönhetően

külön-külön is – a tervezők reményei szerint sok első csók helyszíne lesznek.

Míg a Balatoni Hekk a magyar egyetemek együttműködésével jött létre, a Hello Wood nemzetközi nyári egyeteme és fesztiválja Csórompusztán július 14-én kezdődik, melynek idei koncepciója a tavalyi Project Village (Falu Projekt) folytatása: idén a letelepedéssel és a közösség otthontermésének kérdéseivel foglalkoznak neves nemzetközi szakemberek.

Partner Egyetemek: Budapesti Metropolitan Egyetem, Budapesti Műszaki Egyetem, Debreceni Egyetem, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Nyugat-magyarországi Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Széchenyi István Egyetem, Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar

Zsúri: Ambrus Tibor, Csopak polgármestere; a résztvevő egyetemek képviselői; Hello Wood

Hello Wood csapat: Huszár András, Ráday Dávid, Pozsár Péter (Hello Wood-társalapítók), Farkas Anita, Janota Orsi, Lakatos Niki, Lengyel Anna (projekt menedzser), Szőke Gergely Lukács (grafikus), Végh Gyula, Gadolla Máté (építész), Bányai Csaba (product design)

Az elkészült művek alkotói:

1. AMMONITERASZ

Alkotók: A Budapesti Műszaki Egyetem oktatói és hallgatói
Csapatvezetők: Nagy Márton, Lassu Péter, Pálóczi Tibor
Csapat: Ács Fruzsina, Berczi Zsófia, Gáspárdy Blanka, Kolossváry Detti, Kőszegi Simon, Nagy Dóra, Pintér Csaba, Sörényi Zsófia, Telek Zsófia

Fotó: Turós Balázs

2. SÜTÖD-E?

Alkotók: A Budapesti Metropolitan Egyetem oktatói és hallgatói

Csapatvezetők: Bene Tamás, Pintér Márton

Csapat: Al Rida Rami, Albert Alex, Aleksic Júlia, Fülöp Rita, Kovács Gréta, Szalontai Kata, Szilvás Zsófia, Sztilkovics Jovánka, Tóth Adrienn Nikolett

3. FELHŐ

Alkotók: A Debreceni Egyetem oktatói és hallgatói

Csapatvezetők: Szentirmai Tamás, Török Dávid, Zombor Gábor

Csapat: Balogh Tamás György, Fejes Nóra, Fodor Zsófia, Kövessy Bence, Lévai Csaba, Pásztor Anna, Zurai Lilla, Zsupos Zoltán

4. MERENGŐ

Alkotók: A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem oktatói és hallgatói

Csapatvezetők: Kőműves Márton, Vass-Eysen Áron

Csapat: Gencsi Katalin, Háló Veronika Róza, Horváth Rebeka, Kéri Juli, Kudar Máté, Murczin Evelin, Santana Cadena Diána, Szász Levente, Veres Adrienn

5. A HAL

Alkotók: A Nyugat-magyarországi Egyetem oktatói és hallgatói

Csapatvezetők: Herczeg Tamás, Lipák Gábor, Wesselényi-Garay Andor

Csapat: Battai Hajnalka, Biró Anikó, Mangliár László, Nagy Benedek, Pipei Borbála, Sánta Dóra, Sárközi Dominika, Surányi Vanessza, Torjai Laura

6. HELLO BOX

Alkotók: A Pécsi Tudományegyetem oktatói és hallgatói

Csapatvezetők: Getto Tamás, Sztranyák Gergely

Csapat: Grócz Csaba, Kiss Virág, Milanovic Cecília, Póczá Viktória, Simon Endre, Szabó Diána, Terényi Krisztina, Torma Patrik, Zsednai Csaba

7. HEKKXPRESZ

Alkotók: A Széchenyi István Egyetem oktatói és hallgatói

Csapatvezetők: Élő József, Tátrai Ádám

Csapat: Buchinger Péter, Csikár Ottó, Horváth Márton, Kocsis Vanda, Méhes Orsolya, Roll Dávid, Rónai Viktória, Ungerhofer Dániel, Vadász Vanessza

8. REFLEX

Alkotók: A Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar oktatói és hallgatói

Csapatvezetők: Borbás Péter, Rohoska Csaba

Csapat: Fábán Zsófia Eszter, Gyimesi Levente, Juhász Rozália, Kertes Tamás, Lakner Lóránd László, Pálla Márk, Pap Noémi, Somodi Zsuzsanna, Szilassy Boglárka

9. HALLES

Alkotók: A Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar oktatói és hallgatói

Csapatvezetők: Valkai Csaba, Zelenák Fruzsina

Csapat: Fábán Zsófia Eszter, Gyimesi Levente, Juhász Rozália, Kertes Tamás, Lakner Lóránd László, Pálla Márk, Pap Noémi, Somodi Zsuzsanna, Szilassy Boglárka

Copyright © 2016 Zerocom, All rights reserved.

www.hellowood.eu/our-story.html

Fotók: Turós Balázs

BME / Építészmérnöki Kar / Rajzi és Formaismereti Tanszék

1. ALKOTÓHÉT – BME ÉPÍTÉSZMÉRŐKI KAR

Az Alkotóhét fontos fogalom a BME Építészmérnöki Kar közösségi tudatában. A karra a 90-es években járt, vagy már akkor is ott oktató kollégák körében – szimbolikusnak is tekinthető elemként – a vágyott és végül kiharcolt oktatási reform sikerét jelenti. Újszerű, koncentrált és szabadabb oktatási formát vezetett be – ha csak egy rövid hétre is –, szakmai programokkal, külső mesterek meghívásával, az építészeti és művészeti alkotás középontba állításával. 1990 tavaszán a diákok nyomására és kezdeményezésére 10–10 fős hallgatói és oktatói bizottság jött létre¹, mely közösen tekintette át a képzés égető problémáit, a korszerűsítés legfontosabb lépéseit, követelményeket és feladatokat fogalmazott meg a jövőre vonatkozóan. Ajánlásait Hofer Miklós dékán a kar döntéshozó testülete, a Kari Tanács elé terjesztette. E dokumentum röviden így határozza meg az új szakmai programot: „...Ezen az alkotó héten, tervezési, építészeti előadások mellett, mesterek irányító közreműködésével tervezési foglalkozások lesznek. Lebonyolításáért felelősek a tervezési tanszékek vezetői.”²

Az alkotóhét órarendbe illesztésével valóban fontos előrelépés történt. A hallgatóknak a legjobb hazai építészek és építészirodák munkájába nyílt betekintésük, új gondolatokkal és irányzatokkal ismerkedhettek, megtapasztalhatták a műtermi működés, a team-munka hangulatát és lehetőségeit, a közös alkotás élményét és felelősségét. A szakmai hetek szervezése a tervezési tanszékek feladata volt, ők hívták meg – elsősorban személyes kapcsolataikra építve – a külsős mestereket, kitalálták és előkészítették a tervezési programokat, koordinálták és installálták a hetet lezáró kiállításokat. Önálló események szervezésével, öntevékeny szakmai körök bemutatkozásával a hallgatók – az őket képviselő szervezeteik révén – egyre intenzívebben bekapcsolódtak a hét lebonyolításába, új és új energiával frissítve azt. Az alkotóhét tartalma és színvonala a kar presztizsává vált, olyan közös üggyé, mely az állandó megújulás és a társadalom, a szakma felé való rendszeres megmutatkozás lehetőségét kínálta. Kézenfekvő volt, hogy a szervezésbe idővel a kar összes tanszéke bekapcsolódjon, hiszen mindenkinek inspiráló volt a hallgatók felé vonzó és izgalmas programokkal bemutatkozni.

Fotók: Rajzi Tanszék

A Rajzi és Formaismereti Tanszék – a Lakóépülettervezési Tanszék felkérésére – az elsőévesek alkotóhetét irányítja. A feladatok általában az építészeti és képzőművészeti határterületét képező kompozíciós feladatok, melyekben az egyértelműen meghatározott egyéni munkarészen túl a csapatok és az egész évfolyam közös tevékenysége is meg tud mutatkozni. A csoportok egy-egy képzőművész és építész kolléga vezetésével öt napon át intenzíven dolgoznak, hogy végül egy közös kiállításon mutassák be alkotásaikat. A tanszék nagyméretű rajztermeiben folyó intenzív műhelymunka valóban magával ragadó erejű, életre szóló szakmai és közösségi élményt nyújt. Az értékes alkotásokat a tanszék saját kiállítóterében mutatja be, vagy mint 2011-ben – az alkotóhet fő programjaként – a BME központi aulájában állította ki. A teljes térre kiterjedő labirintus installáció a szakmai hetek történetének talán leglátványosabb eseménye volt. 2015-ben a Bálna bemutatóterében rendezett nagyszabású Beavatkozás című kiállítással ünnepelte a kar a program 25 éves évfordulóját. Az eltelt negyed század éppen elegendő idő, hogy az alkotóhet újragondolása aktuálissá váljon. A 2016 tavaszán megrendezett esemény valódi újításokat hozott³. A közösségi médiafelületek aktív használata, a programok és feladatok fiatalítása, hatékonyságá-

nak növelése, a hallgatók önálló szakmai csoportjainak intenzívebb bekapcsolása fontos előrelépést hozott⁴. Ez a korszerűsítés méltó az 1990-ben meghirdetett eszméhez és szándékhoz, kijelöli azokat az irányokat és hangsúlyokat, melyek ismét hosszabb távra meghatározhatják az Építésztechnológiai Kar e sikeres szakmai programját, évenkénti bemutatózó eseményét.

Sebestény Ferenc DLA
 építész, helyettes tanszékvezető,
 BME Építésztechnológiai Kar,
 Rajzi és Formaismereti Tanszék

1. Szerző maga is tagja volt a reformelőkészítő bizottság hallgatói csoportjának.
2. Hofer Miklós dékán tájékoztatója az Építésztechnológiai Kar Tanácsának 1990. június 20-i ülésére, a reformelőkészítő oktatói-hallgatói vegyes bizottság munkájáról. (1990. 06. 18.)
3. A 2016 áprilisában megrendezett alkotóhet szakmai vezetője Kádár Bálint PhD volt.
4. A Rajzi és Formaismereti Tanszék 2016. évi alkotóheti munkái: www.behance.net/alkotohet2016rajzi

2. A FALERONEI MŰVÉSZTELEP

A Faleronei Művésztelep (I) egy magyar alapítású, Kárpát-medencén kívüli alkotótábor. Az olaszországi Falerone városában működő rajztábor 2007. óta biztosítja – elsősorban építészhallgatók számára – a kéthetes nyári képzőművészeti alkotás lehetőségét. A művésztelep Falerone köz- és kulturális életébe való beágyazottsága révén a szigorúan vett művésztelepi munkán kívül nem csak a látható (építészet, városépítészet), hanem a rejtettebb (közösségszervezés, életmód, stb.) értékek megismerésére is lehetőséget ad. A résztvevők munkáiból rendezett kiállítások fontos eseményei a városnak. Hallgatónk még a helyi ünnepek előkészítésébe is bekapcsolódhattak, díszítettek már ünnepi ökrös kocsit, sőt a város ünnepi felvonulásán is részt vehettünk. A művésztelepen jellemzően képzőművészeti alkotások készülnek, általában gyorsabb technikákkal (ceruza, toll, akvarell, szén, stb.), de a 2014-es művésztelep fő alkotása nem hagyományos értelemben vett képek voltak, hanem egy kép sorozat, animáció. A film különlegessége, hogy minden képkockáját külön-külön rajzolták meg a készítőik. A filmhez Silvio Catalini, Faleronében élő zeneszerző írt zenét (vimeo.com/121123775).

A művésztelep átalakítása, bővítése idén, működésének tizedik évében kezdődött meg. Az eddigi művésztelepi munka megtartása mellett építészeti, környezettervezési workshopok és hozzá kapcsolódó szimpóziumok is lesznek.

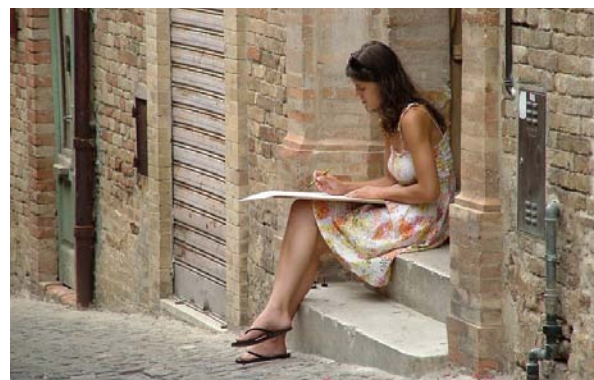
Váli István Frigyes DLA
 építész, művésztelep alapító,
 BME Építésmérnöki Kar,
 Rajzi és Formaismereti Tanszék

Alkotó: Kronavetter Péter

Alkotó: Eleőd Ákos

Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar

Mondják: Építész képezni sokféleképpen lehet, a vég-eredmény a lényeg.

És valóban így harminc év távlatából szemlélve lelkes kollégáimat, hát bizony igencsak eltérő habitusok és technikák mentén volt szerencséje az idekerülő diákoknak kiművelődni építészetből és társművészeiből. Már amennyire ambiciózus és fogékony az illető, és/illetve amennyi tehetsége van tanulni.

Érdekes módon a fenti kijelentések sokkal erősebben igazak a képzések elméleti vonulataira. Ezzel szemben a gyakorlati /gyakorlatias képzés szinte minden idekerülő kollégánál egy sokkal kiegyensúlyozottabb és ezáltal generálisan hatékonyabb ismeretátadást – ezáltal – tanultságot eredményez. Nem véletlen, hogy az iskola alapításakor az egész alagsor gyakorlati műhelyekből állt. A kézzel fogható anyagtan, a mesterfogások végigcsinálása olyan épületszerkezeti tudással vértette fel diákjainkat, amellyel nyugodt szívvel léphettek ki az építőiparba. Bár az iskola alapításának ideája még építőiparunk CÉH-es korszakában datálódik, az 1897-es nyitás már a hazai iparosodás dübörgése közben történik. Aki sokat

bábáskodik mindennek a létrejöttében az maga a mester:

Ybl Miklós. Ő az építőmester-képzés vizsgabizottságának az elnöke. A vizsgáról meg csak annyit, hogy beugró kérdésként 6 óra alatt meg kellett tervezni egy középületet 1:200-ban. Majd a vizsgaterem közepére helyezett széken ülő jelöltnek, kettő, a vizsgázó körül sétáló tanár villámkérdéseire kell mintegy „csípőből” válaszolni. Végezetül be kell árazni a tervet úgy, mint vállalkozó. Ha rosszul – példának okáért alul – árazott akkor megbukott, hiszen ezzel a minőségi megvalósulást és a többi szakmagyakorló megélhetését veszélyeztette!

Az építészeti formatan elméleti elsajátítását a gipszöntő műhely tette alapossá, ahol persze, természetes módon az épülő Budapest jónéhány románcement ornamentikája is készült az évek alatt...

És korántsem véletlen ez a vonulat, mivel minden ismeretátadás alapja a meghallgatom – megértem, megcsinálom – képes vagyok rá! – katartikus élményén alapuló oktatás.

Gyönyörűen tagozódik ebbe a vonulatba az, hogy az Ybl egyetemen évszázados hagyománya van a Kárpát-

1. Siklód, Erdély. Középen (b3) Fülöp István tanár úr a NTDK-sok vezetője (1)

medencei vidék járásának és szünidei „felvételek” készítésének. Az iskola híres professzora és egykori vezetője – a „templomépítő” Foerk Ernő, aki mintegy 50 templomot alkotott, többek közt a szegedi dómot – diákjaival minden nyáron műemléki felméréseket végzett. Ezen értékkutató és őrző hagyomány folytatója a Népi Építészeti Tudományos Diákkör, az élő legenda Szabó tanár úrral, akinek „Gyökerek és Ágak” kiállításai a mai napig fémjelzik azt, hogy micsoda embernevelő hatása van ezen felmérő- kutatómunkának. Az utóbbi években már kétfajta tábor is létezik, a felmérések mellett építő-tevékenységek gazdagítják a programot. A figyelem jellemzően a mai értelemben elmaradott régiók településeire irányul, és ott végzik értékmentő- fejlesztőmunkájukat a diákok. Egy-egy településen nagy esemény az egyetem megjelenése: már az maga egyfajta „rangot” ad egy-egy épületnek, hogy azt felméri, a másikat meg nem. Az elkészített dokumentációt aztán fél-egy év múlva vizs-

szaviszik az adott településre és ott nagyszabású kiállításon bemutatásra kerül az anyag. A felmérésekhez később az egyetemi képzés keretein belül hasznosítási tervek is tudnak kapcsolódni: Egyes településekkel tartósabb együttműködések alakulnak ki.

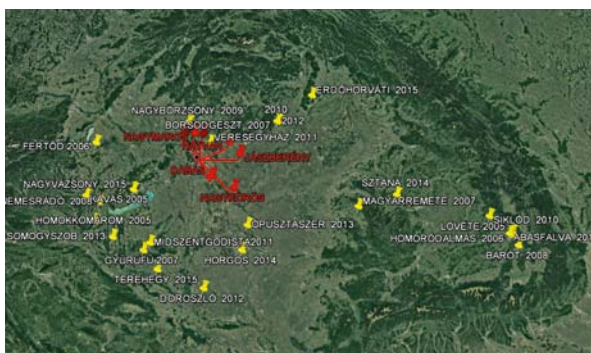
Az Ybl oktatásának egyik vállalt és deklarált kitétele a nyitottság. Minden kezdeményezésben az értéket az értékest keressük, és ezen attitűddel – támogatóan – viszonyulunk az üggyhöz. A „Magyar Organikus Építészeti” ugyanolyan fontos a szemünkben, mint a kor mai megszólalásai: az értékteremtés a lényeg.

Az iskola '72–2000-ig tartó főiskolai léte nem múlt el nyomtalanul, de a Bolognai rendszer bevezetését előnyére fordítva gazdagította képzését a kar. Meglepően nagy ellenállások leküzdésére volt szükség, hogy mint az akkori tervezési tanszék vezetője és az építész szak felelőse kollegáimmal be tudjuk vezetni a tervező építész mesterképzést. A 2012-ben indult szak 2015-ben örvendeztette meg először tanárait két diplomadíjjal, melyek közül az egyik a fődíj.

Az „Oktató városok” projekt 2008-ban indult. Együttműködési szerződések keretében változó formában és tartalommal igyekszünk a vidék fejlesztésében tevélegesen részt venni. Azt kell látni, hogy mi magunk oktatók is tanulunk minden egyes projektből és a levont tanulságok mentén haladva igyekszünk még eredményesebb kurzusokat szervezni.

A kreativitás az a legfontosabb felélesztendő és fejlesztendő erő, amely az országjárások során – de gyakorlatilag minden tervezési munkánál – ugyan más-más szinten, de termékenyíti teszi a munkát. A megalapozó vizsgáló-

2. Felmérő és építő táborok az elmúlt 10 évben. Pizos: az együttműködő városok, a projekt szereplői

3. Terehgy – Krizsán András tanár úr művezet

4. 3D nyomtatással készült városmodell – Nagykőrös

dások és kutatások után a rendrakás és elemzés időszakát követően végezetül mindig tenni kell valamit, létre kell hozni azt, ami miatt odahívtak minket.

Ez az alkotás gyönyörűsége, amelyre azon hallgatóság is rá kell érezzen, aki deklaráltan nem tervező építész akar lenni. Az YBL nem bocsát ki egyetlen diákot sem, aki ne értené és ne tisztelné a tervezés alkotó folyamatát. A hallgatóság meghálálja a fokozott törődést, az élet-szagú – valós – feladatokat és azt a biztonságérzetet, melyet a feladat elvégzése során, mint fiatal építész magával vihet értékes diplomája mellé.

TEREHEGY (3)

„A Harkány városához tartozó Terehegy község egyik neves lokálpatriótája kereste meg intézetünket azzal, hogy van egy festői fekvésű, de mára már erdővel benőtt temetőjük, ahova emlékhelyet – ravatalozót szeretnének állítani. A terület érzékenysége miatt és a maguk bizonytalansága okán örömmel vették a helyiek, hogy több hallgatói tervet (mintegy 30-at) tudtunk bemutatni részükre. Tekinthejtük ezt egyfajta mai útkeresésnek, mind tervezői, mind megbízói oldalról egyaránt.

Az egyetemi workshop eredményét egy két hetes kiállításon a faluházban megnézhetette Terehegy közönsége. Ezen együttgondolkodás során körvonalazódott a hogyan tovább mikéntje. Több olyan terv is volt, amely tetszett, de ugyanakkor vitákat is generált. Végezetül az első forduló eredményeit felhasználva hallgatói pályázatot írtunk ki, amelynek a nyertes terve megvalósításra került.”

NAGYKŐRÖS (2)

Még az előző EU-s pályázati ciklusban Nagykőrös város támogatást nyert városközpontja rekonstrukciójához. A pályázathoz kötelező elemként hozzátartozó nyilvánosság munkarészt a városvezetés úttörő módon használta fel: A támogatott projekt által érintett városközpont építészeti modelljének elkészítése mellett döntöttek.

Egy ilyen város makettjének elkészítése komoly előkészítő munkát igényel, amelynek fő mozzanata a terület épületállományának felmérése. Ez nem egyszerű állapot-rögzítő felmérés, amelyet manapság már akár 3D szkennelési technikával is el lehet képzelni, hanem nagy jelentősége van a szakértő építész jelenlétének. Azért fontos ez a momentum, mivel az épített örökség – jelen állapotában – helyenként lepusztult, díszek eltűntek, illetve át és hozzáépítések történtek stb. Tehát az épületfelmérések és az örökségvédelmi leltár mellett – minden lényeges mozzanat megismerése és rögzítése után – elméleti rekonstrukciót kellett készíteni. Tehát az elkészítendő feladat a városközpont felmérése és mintegy „megtisztítása a sallangoktól” volt, a munka eredménye pedig rekonstruált településközpont képének előállítás.

A felmérési munkákat a SZIE Ybl Miklós egyetemi kar hallgatói végezték professzoraikkal nyári szakmai gyakorlat keretében. Az egyetemi ifjúság megjelenése mindig visz egyfajta pezsgést az adott település hétköznapjaiba, és pozitív energiákat felszabadítva irányítja a figyelmet a felmérésre kerülő épületekre. Néha ez kell ahhoz, hogy egy-egy elhanyagoltabb épület felértékelődjék jelenlegi tulajdonosának a szemében, ami pedig elenged-

5. Jászberény kiállítás, a 100 tabló egyik részlete

hetetlen a szakszerű felújítás létrejöttéhez. A tulajdonosi szándék ellenében nem lehet értéket védeni! A városvezetés és Tényi András főépítész hathatós támogatásával megvalósult projekt példaértékű kezdeményezés: gyönyörű idea született, miszerint is az elméleti rekonstrukció homlokzati tervrajzát a város az épületeket birtokló embereknek ingyen rendelkezésére bocsátja, amennyiben épületük felújítását tervezik.

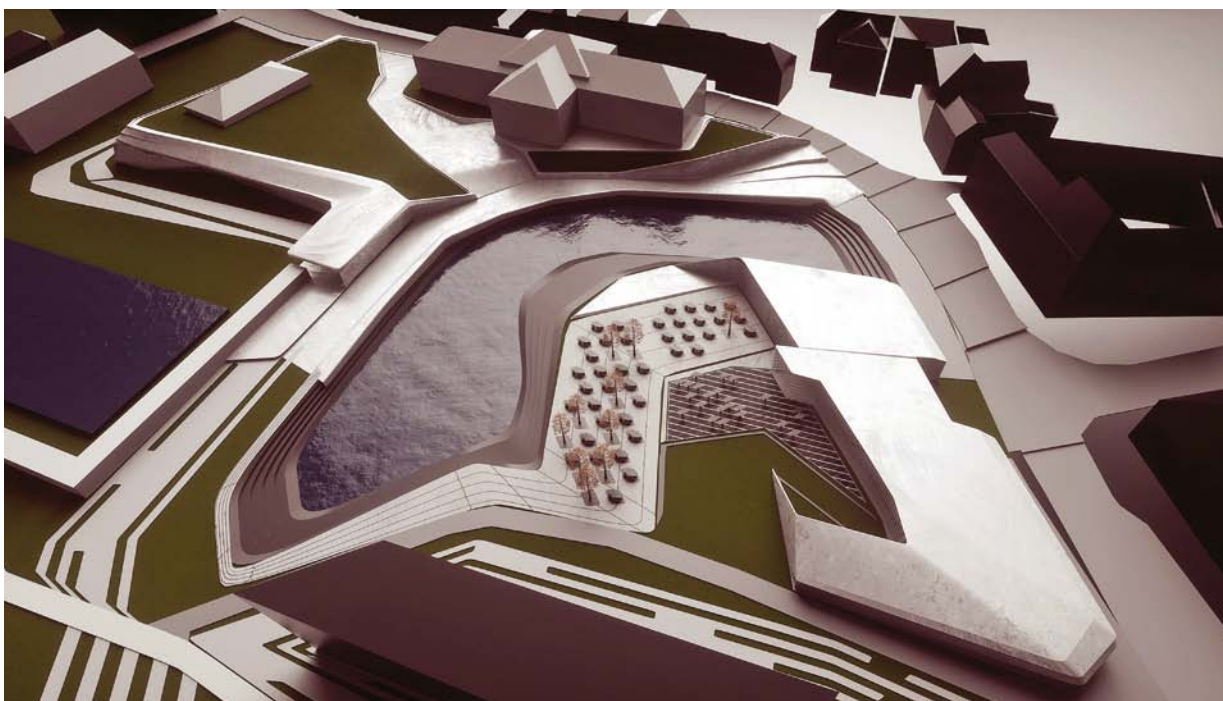
JÁSZBERÉNY (3)

„Az YBL egyetemi kara és a város együttműködési szerződést kötött. Ennek keretében a hallgatóknak lehetőségük nyílt a város egyik problematikus – ugyanakkor igen fontos – részletén elgondolkodni. A nevezetes Déryné tömb beépítésében már vagy egy évtizede nem tudott megnyugtató eredmény születni. A mesterszakos tervező építész évfolyam vette kezelésbe a területet, de még egy házi tervpályázati gyakorlatos évfolyamot is rászervezt a tanszék a feladatra. Végezetül egy méltó és igazán impozáns 100 tablót jelentő kiállítási anyag állt össze és került bemutatásra a város egykori nagyszállójának dísztermében. Szellemi felüdülés és igazi öröm látni egy ekkora és ilyen színvonalas anyagot. Csak remélni lehet, hogy ez is megtermékenyítően hat majd a továbbiakban a terület jövőbeni fejlődésére.”

ESZTERGOM (4)

„Építészhallgatók álmodták újra a belvárost”
Esztergommal a kapcsolatunk már korábbról datálódik. Többször szerveztünk találkozokat a város főépítészeivel és adtunk ki a városban levő tervezési feladatokat.

6. Esztergomi
piac Ybl-MSK
abló részlet

Az együttműködés mára jutott oda, hogy egyidőben mintegy 130 komoly terv készült Esztergom nevezetes helyszíneire. A tervezői kiállítás anyaga egy nagy, összegyűjtött bemutató sorában látható az építészet világnapja rendezvényei sorában 2016 őszén, a városháza frissen felújított dísztermében.

A cikkben felsorolt témák vezetői:

Településtervezés: Nagy Béla DLA

Oktató városok projekt: Kiss Gyula habil DLA és Krizsán András DLA a MÉSZ elnöke

Építészettörténet és városkutatás: Prof. Dr. Klein Rudolf DSC és Sugár Viktória doktorandusz

Műemlékvédelem: Dévényi Tamás MMA rendes tagja és König Tamás

BSC diploma felelős: Prof emeritus Turányi Gábor egyetemi tanár és Szakács Gergő doktorandusz

MSC Komplex és diploma felelős: Anthoni Gall habil PhD, Kiss Gyula habil DLA, Ferencz Marcell DLA egyetemi tanár és Markó Balázs habil DLA a kar dékánja, az építészmérnöki intézet vezetője.

Összeállította: Kiss Gyula, habil DLA építés szakfelelős, dékánhelyettes

Forrás:

(1) NTDK: www.ntdk.hu

(2) epiteszforum.hu/a-nagy-nagykorosi-modell-mely-peldaerteku-lehet

(3) Vidékfejlesztés másképpen – Építéstechnika 2016/6.

(4) www.szeretgom.hu/content/83857-epiteszhallgatok-almotak-ujra-a-belvarost

Budapesti Metropolitan Egyetem

A Budapesti Metropolitan Egyetem hallgatóival 2016-ban Dunaszentmiklóásra mentünk művésztelepre. Itt a betonöntéstől a festésen át a Land art munkákig sokféle lehetőség nyílt az alkotó munkára Benedek Barna festőművész és ifj. Kovács Zoltán vezetésével. Az előadók között meghallgathattuk a Betonszövetségéből Kocsis István előadását a SIKA betonadalékszerek rejtelméről, Bánáti János belsőépítész történeti áttekintését a belsőépítészet múltjáról és jelenéről. Hallgatóink kipróbálhatták, hogyan kell zsalut építeni, betont önteni, vagy annak felületét megmunkálni, kezelni. A feladatok közt a makettezésen túl egy árnyékoló szerkezet építésére is sor kerülhetett a helyi tájház udvarán.

Kovács Zoltán DLA
belsőépítész környezettervező művész
mesterszak szakvezető

Fotók: Kovács Zoltán DLA

Iparművészeti Egyetem, Bécs

Negyedéves kipakolások a 2016-os Velencei Biennálén

A bécsi Iparművészeti Egyetem 2016-os nyári szemeszter negyedéves építészet kipakolásainak a Velencei Biennále biztosított helyszínt. Az eseménysorozat május 27-én a Sejima Stúdió Inujima sziget revitalizációs terveinek prezentációjával kezdődött, melyet a Hani Rashid Stúdió által szervezett Antarktisz pavilon megnyitója követett (Antartic Re-Cyclical). A stúdió holografikus installációi olyan diák projekteket mutattak be, amelyek a jövőben különböző módszerekkel tennék lehetővé a Déli-sark benépesítését. A kiállítás augusztus elejéig a Galerie Fondaco Marcello, San Marco 3415. szám alatt megtekinthető.

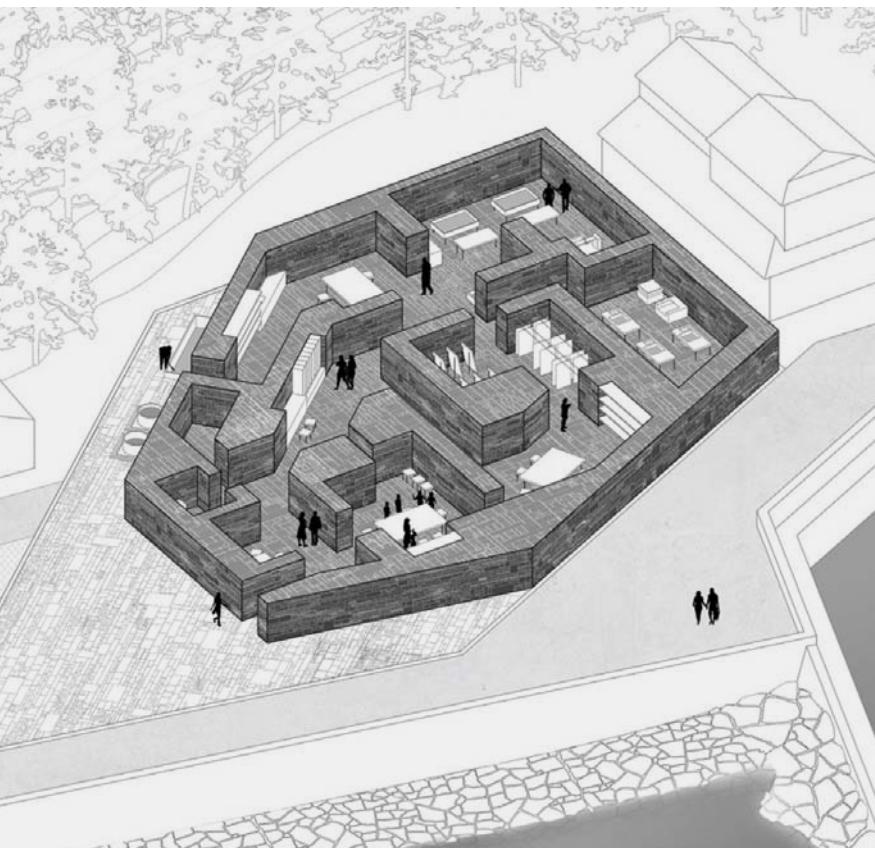
1. Marcin Kitala, Michal Spolnik, Zarina Belousova inujima, Studio Sejima

2. Andrej Strizenec, Johanna Jelinek, Angel Yonchev Studio Rashid

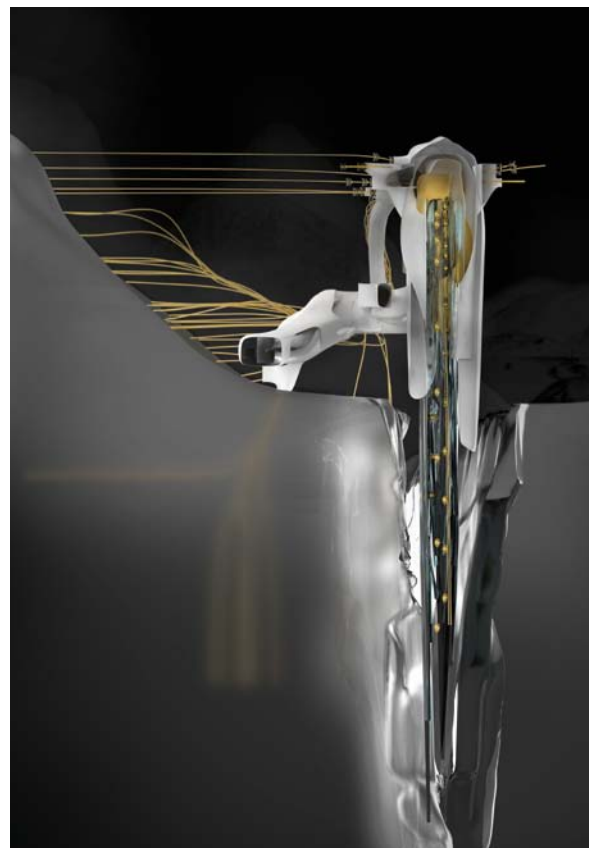
Május 28-án reggel az egyetem ideiglenes Cross Over stúdiója (Energizing Vienna) vetítette le rövid filmjeit a Saala F előadó termében. A 6 projekt különböző narrációs technikákra fókuszált, melyek az építészeti tervek rövid-, illetve hosszú távú következményeire fektették a hangsúlyt. Az építész tanszék programjainak fénypontja ezt követően az IoA (Institute of Architecture) által szervezett panelbeszélgetés volt, melynek fókuszában az építészet és dizájn szerepének újra definiálása állt. A beszélgetés vendégei voltak:

Charlie Hailey, a Florida Egyetem építész tanszékének asszisztens professzora, Rachel Silvey feminista geográfus, a torontói Egyetem professzora, Eyal Weizman, a londoni Goldsmiths Collage tér- és vizuáliskultúra tanszékének professzora, illetve Gerald Bast, a bécsi Iparművészeti Egyetem (die Angewandte) rektora voltak. Sanford Kwinter, a MIT, Columbia és Harvard egykori professzora, az Angewandte építészet-elméleti tanszékének jelenlegi vezető professzora a panel moderátorként vett részt az eseményen.

Kwinter a beszélgetést rövid monológgal indította, és kijelentette, hogy a geometria kora véget ért. Mától az összes dizájn társadalom-dizájn. Kiemelte továbbá, hogy állam és város többé nem összeegyeztethető fogalmak. Ezen állítások függvényében tette fel a kérdést a vendégeknek, illetve a hallgatóságnak arról, vajon mi az építész jelenlegi szerepe. Hogyan pozicionáljuk magunkat? Hogyan húzzunk párhuzamot a globális integráció és a lokális folyamatok között? Még meddig hagyhatja figyelmen kívül az építész az előbb említett gondolatok beolvasztását a dizájnba? A kérdésekre elsőnek Gerald Bast reagált. Állítása szerint

1

2

3. Antarktisz
Pavilon
installáció
Studio Rashid

4. Colby
Suter, Adam
Sebestyen,
Jalal Matraji
Studio Rashid

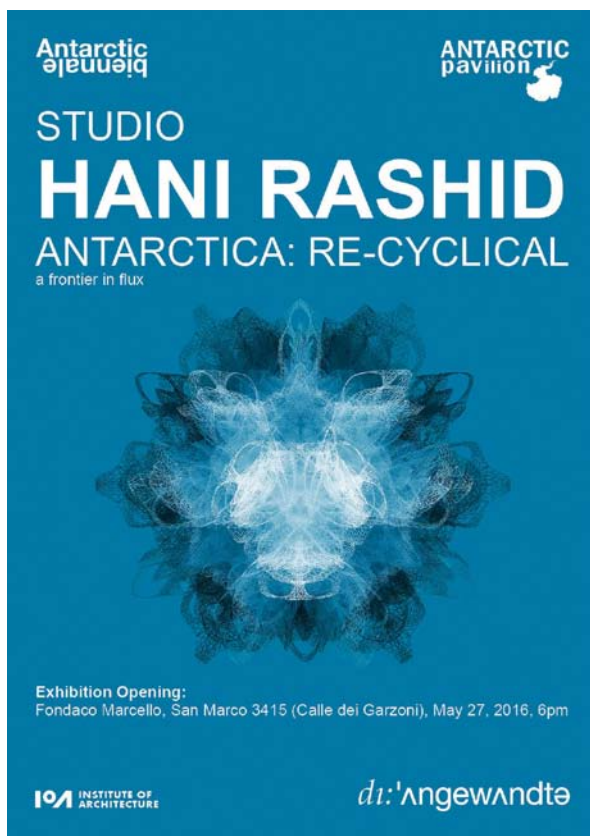
és annak járuléka között. Az építész mégis többet foglalkozik a tervezés problémakörével, mint annak járulékos kárával. A szándéknélküliség (unintended consequences) jelenleg mentesít. Szerintem a mi feladatunk az általunk tervezett térszituációk következményeinek a vizsgálata. Hogyan változtat a tervezés a világon, a gazdaságon, a környezeten, a várososon vagy a dolgozók jogain. Fel kell térképeznünk a megjósolható, a megjósolhatatlan és a megjósolhatóan megjósolhatatlan következményeket. Amikor a klímaváltozásról beszélünk, ügyelnünk kell arra, hogy ne essünk ugyanabba a hibába, mint a „Human Rights Analyses”, amely megtűri és elfogadja a kollaterális kategóriáját. Míg a háborúban az ártatlan civil áldozat a járulékos kár, addig a környezetvédelemben a globális felmelegedés és a káros CO2 kibocsátás. Utóbbi a több száz éves népegy-vándorlás következménye.”

Rachel Silvey feminista geográfus egy teljesen új nézőpontból vizsgálta Sanford Kwinter tézisét. Szerinte a tér az emberi test reflexiója, kiemelve a tényt, miszerint legalább fele az emberi testeknek női test. A kérdés mégiscsak a tér mérete/léptéke: a felület, amelyre a társadalmunk vetül. „A lépték a társadalom és a politika által szerkesztett fogalom. Sem abszolút vagy karteziánus, sem pedig geometrikus.”

Utolsóként Charlie Hailey a „Campsite: architecture of duration and place” című könyv szerzője nyilvánított véleményt az építészet perspektívájáról. Tanulmányai a táborok (menekülttáborok) struktúrájára és azok következményeire fókuszálnak. Szerinte a hangsúlyt a „tábor és a kortárs” fogalmak különböző léptékekben való kapcsolatainak vizsgálatára kell fektetni. „Két kulcsfontosságú tény jelenik meg a táborok felállítá-

új fontossági sorrendet kell felállítanunk az újrahasznosítható és az ikonikus építészet között, amelyet a „megfizethetőség” fogalma kell, hogy meghatározzon. Szerinte az építészet nem más, mint egyfajta reakció a civilizáció történelmére, amely párhuzamos a migráció történelmével. A problémát a folyamatos krízisre tett hangsúly jelenti. „Beleragadtunk a krízisekbe. El kell fogadnunk, hogy ami jelenleg történik, az nem csak katasztrófa. Ez ugyanis a nagy változások kora. A mi feladatunk és felelősségünk, hogy felülemelkedjünk a körülöttünk lévő depresszió és előálljunk egy optimista vízióval, mely kultúrát épít és erősít. Az építész feladata nem más ma, mint az elhagyatott terek feltérképezése és revitalizációja s ezáltal a bevándorlók befogadása.”

Eyal Weizman szerint az építészetnek az emberi jogok analíziséből kellene tanulnia. A problémát a „kollaterális” fogalmának folyamatos jelenléte okozza. „Az építészet nem más, mint interfész a tervezés

sakor. Egyrésztől jelenti ez az olyan állapotokhoz való alkalmazkodást, melyeknek értelmet éppen a tábor megjelenése ad, ugyanis a tábor nélkül ez a hely csak egy hely lenne, és nem lakóhely. Másrésztől a tábor megjelenése rengeteg információt nyújt a jövőről. A tábor megjelenése a legkorábbi jele a nagy változások korának, analiziséből ugyanis feltérképezhetőek a későbbi migrációs pályák és az ebből adódó demográfiai változások. Ezen túlmenően pedig megjósolható a tőke láthatatlan áramlása." Az ezt követő beszélgetés elsősorban az emberiség népvándorlásra, illetve a földbe gyökerezettségre való hajlamát boncolgatta, amely kettősség a történelmünk során végig követhető. Másnap az egyetemi rendezvény utolsó programjaként a Greg Lynn Stúdió negyedéves prezentációját tekinthették meg az érdeklődők. A projektek az ún. kiterjesztett valóság (augmented reality) technológiáját integrálták a tervezési folyamatokba. A vizualizációk fizikai makettek és tabletek kombinációjaiként jelentek meg a zsűri előtt. Több kérdés is felmerült az építészet és a virtuális világ összeolvastása kapcsán. Elsősorban, hogy a valóság kiterjesztésével milyen építészeti, ill. épület-funkciók válnak majd szükségtelenné a jövőben, s melyek azok, amelyek kulcsfontosságúak maradnak. A zsűri a három napos program zárásakor megjegyezte, hogy a négy stúdió által bemutatott koncepcióinak és az Angewandte építészeti intézet (IoA) témáinak innovatív jellege a XXI. század hajnalán kiemelten fontos.

Sándor Viktória

Grafikai anyag: *Universität für Angewandte Kunst*

Alkosson szabadon VELUX tetőtéri ablakokkal

Párának ellenálló műanyag bevonatos tetőtéri ablak

- ✓ Öntéssel felvitt poliuretán bevonat
- ✓ Vízálló, karbantartást nem igénylő felület
- ✓ Lekerekített, esztétikus megjelenés

Részletek:
www.velux.hu

Életre keltjük a fényt. 1942 óta

VELUX®

40 centi vastag XPS tábla?

A hőszigetelési igény növekedése kihívást jelent a tervezőknek, építetőknek és a gyártóknak egyaránt. Az energiatakarékos fordított tetők kialakítása során felmerülő nehézségekre is van már megfelelő megoldás. De van-e még új ötlet ezen a téren?

Fordított rétegrendű lapostetők esetében a vízszigetelés a nedvességálló, kellő mechanikai szilárdságot tanúsító hőszigetelés alatt, a fizikai behatásoktól védetten helyezkedik el. A rétegrend további előnye, hogy a vízszigetelés az ultraibolya sugárzásnak sincs kitéve, így lassabb a lemezek öregedése; a tető élettartama kitolódik. A szerkezet páratechnikailag nyitott, a vízszigetelés egyben a meleg oldali párazárásról is gondoskodik.

A fordított rétegrend számos előnyét csak szigorú feltételek mellett lehet élvezni. A beépített hőszigetelésnek nedves környezetben is tartósan meg kell őriznie jó tulajdonságait. Erre az extrudált polisztirolhab lemezek (XPS), illetve a speciális formahabosított hőszigetelő lemez, a ZENIT® alkalmas. Az XPS termékek alkalmazását az MSZ 7574 számú, a ZENIT® elemek beépítését az EPS hőszigetelő anyagokra vonatkozó MSZ 7573-s szabvány szabályozza. Mindkét szabvány hangsúlyozza, hogy fordított rétegrend esetében csak egy rétegű hőszigetelés alkalmazható. A korlátozásra azért van szükség, mert a korábbi negatív tapasztalatok szerint a fordított rétegrendben egymásra helyezett hőszigetelő lemezek gyakran tönkrementek. Ennek elkerülésére épült be a szabványba a tiltó rendelkezés.

Sajnálatosan az extrudált polisztirolhab hőszigetelő termékek az elmúlt évekig csak korlátozott vastagságban állnak rendelkezésünkre, így az új követelmények kielégítése nehézségekbe ütközött. Az épületek hőszigetelésére 2015-től részlegesen életbe lépett költséghatékony modell szerint a lapostetők hőátbocsátási tényezője nem lehet több, mint 0,17 W/m²K. Ez éppen kielégíthető egy csúcsmínőségű, 20 cm vastag XPS lemezzel, de ha az épület össze-

sített energetikai mutatója ennél nagyobb hőszigetelési értéket követel, vagy a beruházó nem elégszik meg azzal, hogy az előírásokat éppen hogy teljesíti, hanem igazán energiatakarékos épületet – akár passzívházat! – szeretne, úgy ez már nem lesz elégséges.

Létezik viszont ma már az AUSTROTHERMXPS TB termékcsalád, amivel a jelenlegi gyártási vastagságot meg lehet duplázni. A gyártott XPS táblákat felületi hőkezelésnek vetik alá, majd a lemezeket egymásba préselik, és így anyagában homogén, akár **40 centiméter vastag** XPS hőszigetelő lemezeket is lehet gyártani.

A rétegezéshez semmilyen segédanyagot nem kell használni, és a vastag termékek mechanikai, páratechnikai és nedvességfelvételi tulajdonságai megegyeznek a vékony lapokéval. Sőt, a hővezetési tényezője még kedvezően is alakulhat. Közismert, hogy az extrudált polisztirolhab anyagok hővezetési tényezője függ a gyártási vastagságtól. Ez a függés a technológia fejlődésével egy korszerű XPS termék esetében ma így néz ki:

Vastagság (mm)	Hővezetési tényező (W/mK)
30–60	0,033
70–80	0,035
100–160	0,036
180–200	0,038
220–400	0,035

A nagy vastagságú homogén termékek gyártásához használt lemezek hővezetési tényezője alacsonyabb, így a 20 cm-nél vastagabb XPS termékeknel egységesen 0,035 W/mK-es hővezetési tényezővel számolhatunk. Ezzel a fordított rétegrendű parkoló tetők hőátbocsátási tényezője is elérheti a 0,09 W/m²K-es értéket, amivel már a passzívházakra is lehet fordított tetőt tervezni anélkül, hogy a szabványnak ellentmondó két, független rétegben kellene fektetni a hőszigetelést.

www.austrotherm.hu

Meleg hatású, dekoratív, hézagmentes burkolat

Az építetők arra vágnak, hogy életüket a számukra legkellemesebb környezetben élhessék. A kellemes, esztétikus belső környezet hatással van az ingatlanok használati értékére is. Nem csoda, ha a szakembereknek gyakran kell különleges, egyedi elvárásokat teljesítenie, például létrehozni egy önmagában is díszítő elemként funkcionáló, hézagmentes burkolatot.

A Mapei **ULTRATOP LOFT** hidegburkolatok lehetővé teszik, hogy a megrendelők különleges igényeit is kielégítsük. A szép, egyöntetű, hézagmentes felületek kialakításának lehetőségei, legyenek azok lakásban, üzletben vagy más ingatlanban, tág mozgásteret kaptak ezzel az innovatív megoldással. A padlók kialakítását többé nem korlátozza a helyiség geometriája, vagy mérete. Az **ULTRATOP LOFT** alkalmazható vízszintes felületeken és falakon is, tehát nem kell lemondanunk a lépcső, a mennyezet, a konyhapult vagy a ferde felületek burkolásáról sem. Akár a régi burkolatra is felhordhatjuk vagy burkolatok felújítására is alkalmazhatjuk. A termék nagy üvegfelülettel ellátott terekben is alkalmazható, hiszen teljesen UV-álló, nem sárgul, és nem károsodik napfény hatására.

Az **ULTRATOP LOFT** burkolat harmonikus háttérrel nyújt a helyiségben található berendezési tárgyak összhangjához. Bár hidegburkolatként tartjuk számon, megjele-

nésében meleg hatású, mintha egy szőnyeg hajlékony, kuszán álló bolyhait látnánk. A kész felület eleganciát és választékos ízlést sugároz.

Mindezt ötvözi a legmodernebb technológiák által nyújtotta magas minőséggel és a legjobb műszaki tulajdonságokkal.

Az elkészült **ULTRATOP LOFT** padlón a **MAPEFLOOR FINISH** termékekkel kialakítható matt, selyemfényű vagy fényes megjelenés is. A tartós felületvédelmet és az időszakos ápolást a **MAPELUX** termécsaláddal oldhatjuk meg.

Választhatjuk az **OPACA** (matt), vagy a **LUCIDA** (fényes) védőviaszokat.

Igen magas kopásállósága révén megbízhatóan alkalmazható a gyalogos forgalom mértékétől teljesen függetlenül, lakásokban, üzletekben, irodákban, bemutatótermekben, éttermekben és szállodákban is.

Az **ULTRATOP LOFT** hidegburkolat színezhető, így számtalan színárnyalat, struktúra és árnyalati foltosságot érhetünk el. A természetes és a fehér a megjelenésen kívül a színezéshez barna, vörös, sárga, kék és fekete színező-pasztákkal keverhetjük ki az anyagot, az ízlésünknek legmegfelelőbb színárnyalatban. Mintázatát tekintve nuvolato-, monokróm-, vagy árnyalati hatású felület egyaránt kialakítható.

A termékrendszerrel kialakított felület tapintása kellemes, felülete texturált és könnyen tisztítható.

Az ULTRATOP LOFT burkolatok kivitelezése magas szakmai tudást, széleskörű anyag-, és technológiai ismereteket igényel. A termékkel kapcsolatosan a Mapei szaktanácsadói és a termékfelelősök minden szakmai segítséget megadnak a szakemberek számára.

További információ a www.mapei.hu oldalon.

25 **MAPEI**
1991-2016

„Egy új
csarnokra van
szükségem!”

EGY FEDÉL ALATT a minőséggel!

RENDELJEN SWEDSTEEL
csarnoképületet!

BEMUTATJUK A SWEDSTEEL-METECNO CSARNOKOKAT KKV-K SZÁMÁRA!

MOST 3D LÁTVÁNYTERVET KÉSZÍTÜNK AJÁNDÉKBA!

Építkezzen a Swedsteel-Metecnoval, válassza a gyors, gazdaságos, minőségi svédacél csarnokokat MOST ingyen 3D látványtervvel, műszaki támogatással az építési helyszínen.

Magas minőségű komplett csarnoképületek gyár, üzem, raktár, logisztika és agrár termelő, feldolgozó célokra, száraz építési technológiával - rendkívül gyors kivitelezéssel, magas műszaki előregyártással, pályázati támogatással.

Hazai gyártás! - A Swedsteel-Metecno Európa egyik legfejlettebb gyártástechnológiájával dolgozik, a hazai építési viszonyokra kifejlesztett, specializált termékek, amelyet megalapoz a céget fémjelző több évtizedes műszaki, szakmai tudás és tapasztalat.

Csarnok vonal +36 23 806 900

SWEDSTEEL **meTECNO**

Elérhetőek a Kingspan BIM könyvtárak!

A BIM egy új eszköz a tervezőknek, akik Autodesk Revit-et használnak. Mostantól a BIM file-ok segítségével is megtervezheti a Kingspan épületeket.

A BIM ELŐNYEI:

- Lehetővé teszi a projekt számára legalkalmasabb és az adott szabályozásnak legmegfelelőbb panel típus kiválasztását.
- Vizuális és strukturális tervezés egyidőben.
- Pontos mennyiségi kimutatások, már a tervezés kezdeti szakaszától.
- Tervezés utáni munkafolyamatok lerövidülnek.

Kingspan Kft.

H-2367, Újhartyán, Horka dűlő 1. Hungary

Tel: 06 29 573 400, Fax: 06 29 573 410

e-mail: info@kingspan.hu

MUANYAG.HU

értékesítés | kivitelezés | szaktanácsadás

ILCSI Szépségmanufaktura, Bp | építész tervezők: térhálózat_Korompay Attila | sporaarchitects_Hatvani Ádám
Plexiglas XT Satinice 0F00 SC - 100 mm vastag panel - egyedi belső struktúrával és LED világítással

- egyedi válaszfalak, bútorok
  - falburkolatok
  - kül- és beltéri installációk
  - bútorok, tárgyak
  - lámpák és lámpatestek
  - homlokzatok és homlokzati elemek
- tervezése és kivitelezése

József Attila emlékhely - Eszmélet, Bp | Az év kiállítása - 2015
Plexiglas GS 0F00 víztiszta - 20 mm , melegen hajlítva, élpolírozva, dekorálva